Τὸ φύλλον Δραχμὴ 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 75. Ἑξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δέκατα. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος | *Ἐν Ἀθήναις, 8 Μαΐου 1926* | *Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 23*

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Μὰ κι' αὐτὸς κοίταζε τὰ παιδιά μ' ἕνα καλόβολο χαμόγελο.

Ὁ κ. Καρινὸ δὲ συμμορφώθηκε μὲ τὴν ἐθυμοτυπία ποὺ ἐπικρατοῦσε στὸ παλάτι τῶν Ἐρεπίων. Δίχως νὰ περιμένει νὰ τοῦ μιλήσουν, ρώτησε αὐτὸς μὲ ἀπότομο ὕφος:

— Ὑποθέτω ὅτι θὰ μάθω ἐπιτέλους γιὰ ποιὸ λόγο αἰχμαλωτίστηκα καὶ μὲ ποιὸ δικαίωμα μοῦ στεροῦν τὴν ἐλευθερία μου!

— Αὐτὸ ἤθελα νὰ σᾶς πῶ ποὺ σᾶς φώναξα, ἀπάντησε ἥσυχα ὁ ἀρχηγός. Μὰ πρὶν ἀπ' αὐτό, θέλω νὰ γνωριστῶ μὲ τὰ παιδιά.

Ἡ νέα ἀνακάθησε τότε πάνω στὰ μαξιλάρια, τράβηξε κοντά της τὸ Φραγκίσκο καὶ τὴ Λούση, τοὺς χάϊδεψε καὶ τοὺς εἶπε φιλικά:

— Θυμώσατε καὶ σεῖς, σὰν τὸν μπαμπά σας, ποὺ σᾶς ἔφερα ἐδῶ; Σᾶς περιποιήθηκαν καθὼς εἶχα διατάξει; Δὲ σᾶς ἔδωσαν ὅ,τι κι' ἂν ζητήσατε;

— Ναί! ἀπάντησε ἡ Λούση, γοητευμένη ἀπὸ τὸ θέλγητρο τοῦ περίεργου αὐτοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Φραγκίσκος, σ' ἕνα νόημα τοῦ κ. Καρινύ, δείχθηκε πιὸ ἐπιφυλακτικός.

— Μᾶς περιποιήθηκαν πολύ, εἶπε τὸ παιδί, αὐτὸ δὲ μποροῦμε νὰ τὸ ἀρνηθοῦμε. Τὸ σπίτι αὐτὸ εἶναι πολὺ διασκεδαστικό· ὡστόσο ὅμως ἐμεῖς εἴμαστε φυλακισμένοι, κι' ἕνας ἄντρας δὲν ἀκτιμᾶ ποτὲ τίποτα τόσο πολὺ ὅσο τὴν ἐλευθερία του!

Ὁ μηχανικὸς πῆγε νὰ ξαναρχίσει:

— Τὸ παιδὶ αὐτὸ μιλᾷ σωστά, εἶπε, καὶ φρονῶ ὅτι...

Ὁ ἀρχηγὸς ὅμως δὲν τὸν ἄφησε νὰ τελειώσει τὴ φράση του:

— Μὰ τὴν ἀλήθεια! ἔκαμε μὲ τὸ ὕφος ἐκεῖνο ποὺ ἤξερε νὰ ἐπιβάλλεται σ' ὅλους, βλέπω ὅτι δὲν ξέρετε οὔτε ποῦ βρίσκεστε, οὔτε σὲ ποιὸν μιλᾶτε! ἐδῶ μέσα, κύριε, ἄλλη θέληση ἔξω ἀπὸ τὴ δική μου δὲν ὑπάρχει κι' οἱ ἄνθρωποι συνειθίζουν νὰ χαμηλώνουν τὴ φωνὴ ὅταν μιλᾶνε σὲ μένα!

— Κι' ὅμως, ἀποκρίθηκε θαρρετὰ ὁ κ. Καρινύ, ἐγὼ δὲ μπορῶ ν' ἀνεχθῶ αὐτὴ τὴ βία. Εἶμ' ἐλεύθερος γάλλος πολίτης.

Ἡ νέα χαμογέλασε περιφρονητικά:

— Πρέπει νὰ μάθετε ὅτι οὔτε ἡ γαλλική, οὔτε ἡ ἀγγλική, οὔτε ὁποιαδήποτε ἄλλη κυβέρνηση δὲν ἔχει τὴν παραμικρὴ ἐξουσία ἀπάνω σὲ μένα! Ἀπεναντίας αὐτὲς ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ὑποστήριξή μου· κι' ὅταν θὰ βγῆτε ἀπὸ δῶ μέσα, ἂν βγῆτε ποτέ, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ κάμετε λόγο σ' ὁποιονδήποτε γιὰ τὸν ἀρχηγὸ τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ καὶ θὰ μάθετε ὅτι κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθεῖ στὴ θέλησή του.

— Κι' ὁ ἀρχηγὸς αὐτοῦ τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ, εἶστε σεῖς; ρώτησε μὲ περιφρονητικὸ ὕφος ὁ μηχανικός.

— Ἐγώ!

— Τώρα καταλαβαίνω. Ἔπεσα στὰ χέρια συμμορίας ληστῶν.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε πῆτε το, ἀποκρίθηκε μὲ παλλόμενη φωνὴ ἡ νέα. Μὰ ἡ συμμορία αὐτὴ ἔχει τόση δύναμη, ὥστε νὰ μὴν τολμᾷ κανένας νὰ τὴν ὀνομάσει «συμμορίαληστῶν» ὅπως τὴν εἴπατε σεῖς.

Ὁ μηχανικὸς ἄρχισε νὰ δοκιμάζει τὴν ἐπίδραση τῆς φοβερῆς αὐτῆς γαλήνης καὶ πεποίθησης. Ἀπάντησε σὲ τόνο ἠρεμότερο:

— Μ' ἕνα λόγο, τί σκοπεύετε νὰ μᾶς κάνετε;

— Σᾶς ξαναλέω ὅτι αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὶς δικές σας διαθέσεις.

— Δηλαδή, θέλετε χρήματα; Θέλετε νὰ σᾶς πληρώσω λύτρα;

Στὰ χείλια τοῦ ἀρχηγοῦ φάνηκε ἕνας μορφασμὸς βαθύτατης περιφρόνησης:

— Γελιέστε, κύριε. Ἔχω στὴ διάθεσή σας ἕνα τσὲκ ἑκατὸ χιλιάδων δολλαρίων.

— Γιὰ ποιὸ λόγο;

— Θὰ σᾶς τὸν πῶ.

Ἡ νέα κατάλαβε ὅτι ἄρχιζε νὰ ἔχει ἐπίδραση πάνω στὸ Γάλλο. Δίχως νὰ βιαστεῖ, ἀργὰ-ἀργὰ καὶ μὲ χάρη, ξαπλώθηκε καὶ πάλι στὰ μαξιλάρια της καὶ, χαϊδεύοντας τὶς μπούκλες τῆς Λούσης μὲ τὰ λευκότατα καὶ λεπτὰ δάχτυλά της, εἶπε:

— Ἔχετε στὴν κατοχή σας ἕνα μηχάνημα ποὺ βλέπει μέσ' ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ καὶ στερεὰ σώματα. Τὰ πειράματά σας ἔδωσαν θαυμάσια ἀποτελέσμα-

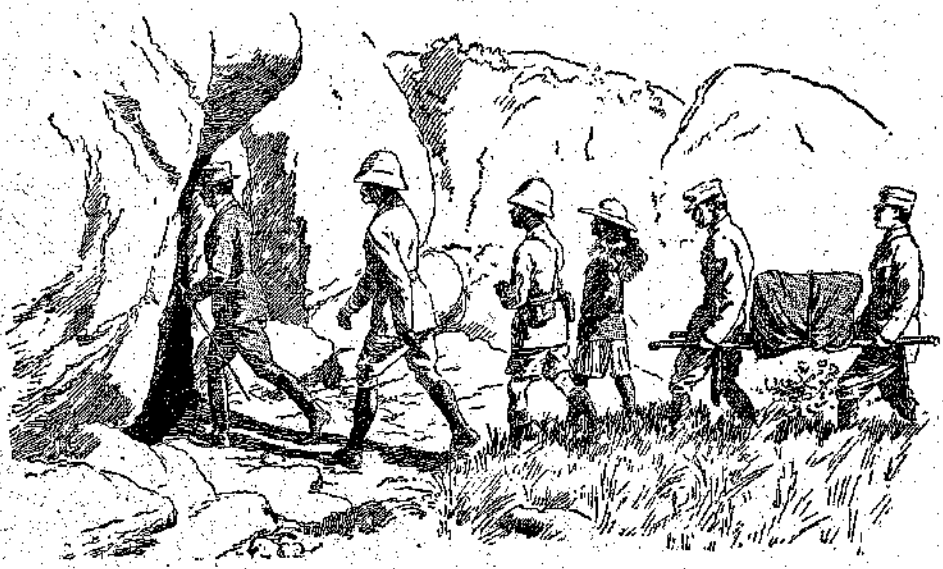

« Τὸ ὑπόγειο φωτίστηκε ξαφνικά . . . »

τα. Τὸ μηχάνημα αὐτό, ποὺ εἶναι ἐφεύρεση τοῦ πατέρα αὐτοῦ τοῦ ἀγοριοῦ, βρίσκεται τώρα στὸ δωμάτιό σας, στὸ παλάτι τῶν Ἐρειπίων.

—Ἀκριβῶς, περιορίστηκε ν' ἀπαντήσει ὁ κ. Καρινύ.

— Λοιπόν, αὐτὸ ποὺ περιμένω ἀπὸ σᾶς, εἶναι τὸ ἑξῆς: Νὰ θέσετε τὸ μηχάνημα αὐτὸ στὴ διάθεσή μου καὶ νὰ ἐπιβλέπετε σεῖς τὴ λειτουργία του.

— Νὰ τὸ χρησιμοποιήσετε σὲ τί;

—Ἀκοῦστε: Οἱ σοφοί μου μελετοῦν, ἀπὸ κάμποσα χρονια, κάποια δοκουμέντα ποὺ μὲ κάνουν νὰ ἔχω τὴ βεβαιότητα, ὅτι στὰ ἐρείπια τοῦ Ἀγκὸρ ὑπάρχει ἕνας ἀρχαῖος θησαυρός. Θέλω νὰ μεταχειριστῶ τὸ μηχάνημά σας γιὰ ν' ἀνακαλύψω αὐτὸν τὸ θησαυρό.

«Ἔδωσε τὸ βραχιόλι στὴ Λούση...» (Σελ. 182, στ. β'.)

Ὁ κ. Καρινὺ κούνησε αὐστηρὰ τὸ κεφάλι κι ἀπάντησε:

—Ὁ θησαυρὸς αὐτὸς ἀνήκει στὸ βασίλειο τοῦ Σιὰμ καὶ στὴ Γαλλικὴ Κυβέρνηση;

Ὀἀρχηγὸς ἔκαμε γόημα καταφατικό:

—Ναί, σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους, ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ θησαυρὸ θ' ἀνήκει στὸ κράτος. Τὸ μέρος αὐτὸ θὰ τὸ μεταβιβάσετε σεῖς στὶς δυὸ αὐτὲς κυβερνήσεις, ἂν βροῦμε τὸ θησαυρὸ ποὺ σᾶς λέω. Τὸ ἄλλο μέρος, ποὺ σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους ἀνήκει σ' ἐκεῖνον ποὺ θ' ἀνακαλύψει τὸ θησαυρό, θὰ τὸ μοιραστοῦμε ν ό μ ι μ α οἱ δυό μας. Βλέπετε τίποτα τὸ ἀνήθικο ἢ τὸ ἄπρεπο στὴν ἐπιχείρηση, ποὺ σᾶς προτείνω;

Ὁ κ. Καρινὺ σκέφθηκε μιὰ στιγμή, δίχως νὰ μιλήσει, κι' ὕστερα ὁμολόγησε:

—Ὅπως μοῦ τὰ λέτε, βέβαια ἡ πρότασή σας αὐτὴ δὲν ἔχει τίποτα τὸ ἐπιλήψιμο.

—Ὥστε τὴ δέχεστε;

— Τὴ δέχομαι.

— Προτιμῶ αὐτὴ τὴ λύση, εἶπε ὁ ἀρχηγός. Γιατί ἂν τυχὸν ὁ περήφανος χαρακτήρας σάς σᾶς ἔσπρωχνε νὰ ἐξακολουθήσετε τὴν ἀντίστασή σας, θὰ βρισκόμουν στὴν ἀνάγκη νὰ φθάσω στὰ ἄκρα, κι' αὐτὸ θὰ μοῦ ἦταν πολὺ δυσάρεστο, ἐξαιτίας τῶν παιδιῶν...Κύριε Καρινύ, μοῦ δίνετε τώρα τὸ χέρι σας;

Ὁ μηχανικὸς ἔμεινε ἀκίνητος.

— Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε πρῶτα, εἶπε, νὰ σᾶς γνωρίσω καλύτερα;

—Ἔστω! ἔκαμε ἡ νέα, δαγκώνοντας μὲ πεῖσμα τὰ χείλη της, γιατί πρώτη φορὰ βρισκόταν μπροστά της ἕνας ἄντρας ποὺ εἶχε τὴ δύναμη νὰ μὴν ὑπακούει τυφλὰ στὶς προσταγές της. Γι' αὐτὸ αἰστάνθηκε κι' ἕνα εἶδος θαυμασμοῦ γι' αὐτὸν τὸν σπάνιον ἄνδρα.

Δὲν ἐπέμεινε. Καὶ μὲ τὴν ἐπιτηδειότητα ἐκείνη ποὺ τὴν χαρακτήριζε, χτύπησε σ' ἕνα γκόγκ. Ἀμέσως παρουσιάστηκε ὁ Ντούγκλας. Κάτι τοῦ εἶπε στ' αὐτί. Ὕστερ' ἀπὸ λίγα λεπτά, παρουσιάστηκαν μερικοὶ λευκοφορεμένοι ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ προσωπικὸ τοῦ παλατιοῦ τῶν Ἐρειπίων. Ἔφεραν ἕνα δίσκο μὲ ποτὰ καὶ δυὸ κουτάκια. Ἡ νέα τάνοιξε κι' ἔβγαλε ἕνα ὡραιότατο βραχιόλι καὶ μιὰ καρφίτσα γραβάτας μὲ κόκκινα διαμάντια. Ἔδωσε τὸ βραχιόλι στὴ Λούση καὶ τὴν καρφίτσα στὸ Φραγκίσκο.

Ἀγαπητά μου παιδιά, εἶπε μ' ἕνα γλυκὸ χαμόγελο, θὰ σᾶς δώσω αὐτὰ τὰ δυὸ ἐνθύμια, γιὰ τὴν ὥρα. Γιατί ἂν τύχῃ καὶ βροῦμε τὸ θησαυρὸ ποὺ θ' ἀναζητήσουμε μὲ τὸ μηχάνημά σας, τότε πιὰ θὰ σᾶς δώσω ὄχι στολίδια, ἀλλὰ ὁλόκληρα ἑκατομμύρια!

Ὕστερα πρόσφερε ἕνα ποτήρι στὸ μηχανικὸ καὶ τοῦ εἶπε χαμογελώντας πάντα:

— Κύριε Καρινύ, θὰ πάρετε ἕνα κοκτέιλ;

Ὁ μηχανικός, γοητευμένος αὐτὴ τὴ φορά, χτύπησε τὸ ποτήρι του μὲ τὸ ποτήρι τοῦ ἀκαταμάχητου ἀρχηγοῦ τοῦ Σιδερένιου Χεριοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Ὁ θησαυρὸς τῶν Ἐρειπίων.

Εἶχαν περάσει τρεῖς μέρες ἀπὸ τὴν πρώτη συνάντηση τοῦ μηχανικοῦ Καρινὺ μὲ τὸν παράδοξο ἀρχηγὸ του Σιδερένιου Χεριοῦ. Στὸ διάστημα αὐτό, τίποτα δὲν θύμισε στὸ μηχανικὸ τὴ συνομιλία του ἐκείνη. Ἡ ζωὴ ἐξακολουθοῦσε γιὰ τοὺς αἰχμαλώτους ἄνετη, ἥσυχη καὶ μονότονη. Ὥστε ὁ κ. Καρινὺ εἶχε ὅλον τὸ διαθέσιμο καιρὸ νὰ σκεφθεῖ ψύχραιμα πάνω στὴν πρόταση ποὺ τοῦ εἶχε κάμει ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας. Ἐξέταζε μὲ τὴν ἡσυχία του ὅλες τὶς ἀπόψεις της καὶ τὶς συνέπειές της καὶ βρισκόταν ἀναγκασμένος νὰ καταλήξει στὸ συμπέρασμα ὅτι, παρ' ὅλη τὴν ἀντιπάθεια ποὺ αἰσθανόταν ἐναντίον της γυναίκας αὐτῆς ποὺ δὲν ἔπαυε νὰ τὴ θεωρεῖ ἀρχηγὸ ληστῶν, ὁ συνδυασμὸς κι' ἡ συνεργασία ποὺ τοῦ πρότεινε, δὲν εἶχε τίποτα τὸ ἀνήθικο.

Ἀλήθεια, τί ἐπρόκειτο νὰ κάμουν; Ἀνάσκαφὲς στὰ ἔρημα μέρη τῆς περιοχῆς τοῦ Ἀγκὸρ-Βάτ, Αὐτὰ δὲν ἀνῆκαν σὲ κανέναν ἄλλον παρὰ στὴν κυβέρνηση, ποὺ κι' αὐτὴ εἶχε μόνο δικαιώματα ἀπὸ κατάκτηση.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΔΥΣΜΙΚΟ ΠΑΡΑΘΥΡΟ

Ἥλιος βαθὺς λαμπροκοπᾶ
τῆς γωνιᾶς τ' ἄσπρα πελεκούδια
καὶ τὸ σοφά, κι' ἀντιχτυπᾶ
στὰ σγουρὰ κρόσσια καὶ στὰ χνούδια.

Πάει στοῦ σπιτιοῦ τὸ θυμιατό,
—στὸ χαρυδένιο λαβομάνο,—
πού, τριδίπλα ἁλυσσιδωτό,
καίει τὸ λιβάνι του ὡς ἀπάνω,

καὶ στὴν κυρούλα, καὶ γελᾶ
μὲς στὴν ποδιά της τὴν καινούργια,
—γιὰ ψυχικὸ—καὶ τῆς φιλᾶ
τ' ἀρραφα, τὰ χοντρὰ κουντούρια.

Δίσκοι, φλιτζάνια, γυαλικά,
κι' αὐτὰ ἀπ' τὴ μοιρασιὰ ἔχουν πάρει,
μὲ τὸν βαρὺ χρυσὸ χαλκὰ
τὸ ἀρχαῖο σεντούκι, καὶ τὸ ἀρμάρι.

Ἀπόψε, ποιὸς νὰ στοχαστῆ
κόσμον κακὸ κι' ἀνάξια μοῖρα!
Τὸ βιός μας γιὰ νὰ μοιραστεῖ,
νὰ κρούσει ἢς ἀνεβῆ τὴ θύρα

καὶ γαῦρη, ἀπ' ἄξω, τραπεινό,
μιὰ φοῦχτα δυόσμο,—ἄκρη στὴ σκάλα—
κι' ἀπάνω, τ' ἄστρο πού, ἀκρινό,
βαραίνει, κρέμεται, σὰ στάλα

ψηλά, στὸν ἕβδομο οὐρανό.

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Ο ΓΕΡΟΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ

(Κατὰ τὸν Walter Scott)

[Συνέχεια, ἴδε σελ. 174.]

Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους, διέκρινε ἕναν γιγαντόσωμο γέρο, μὲ γυμνὸ τριχωτὸ σῶμα, ποὺ φοροῦσ' ἕνα στεφάνι καὶ μιὰ ζώνη ἀπὸ φύλλα βελανιδιᾶς καὶ κρατοῦσε στὸ χέρι ἕνα ξερριζωμένο πεύκο μὲ τὶς ρίζες.

Ὁ Γιώργος τρόμαξε, γιατὶ γνώρισε τὸ Γέρο τοῦ Χάρτς, καθὼς τοῦ τὸν εἶχαν περιγράψει οἱ βοσκοὶ κι' οἱ κυνηγοὶ ποὺ τὸν εἶχαν ἰδεῖ. Γύρισε κι' ἔφυγε τρέχοντας. Μὰ ντράπηκε γιὰ τὸ φόβο του, γονάτισε, ἔκαμε τὸ σταυρό του καὶ σηκώθηκε. Κοίταξε στὸ ὕψωμα: Ἡ φωτιὰ δὲ φαινόταν πουθενά.

Τὸ φεγγαράκι φώτιζε τὴ χαράδρα. Κι' ὅταν ὁ Γιώργος ἔφτασε στὸ μέρος ὅπου εἶχε ἰδεῖ τὴ φωτιά, ἔπιασε τὴ χλόη κι' εἶδε πὼς ἦταν δροσερή, νοτισμένη ἀπὸ τὴ δροσιά. Πουθενὰ στάχτη ἢ ἄλλο ἴχνος φώτιᾶς!

Γύρισε στὴν καλυβούλα του καταφοβισμένος καὶ, κάνοντας τὴν ἴδια σκέψη μὲ τὸ Μάρκο, ἀποφάσισε νὰ μὴν πῇ τίποτα, γιὰ νὰ μὴ κεντηθῇ ἡ τολμηρὴ περιέργεια τοῦ μικροῦ του ἀδελφοῦ.

Ἤρθε κι' ἡ σειρὰ τοῦ Μαρτίνου νὰ φυλάξῃ τὴ φωτιά. Τ' ὀρνίθι εἶχε λαλήσει κι' ἡ νύχτα πήγαινε νὰ σωθῇ. Κοίταξε τὸ φουρνέλο ὅπου εἶχαν βάλει τὰ ξύλα γιὰ νὰ γίνουν κάρβουνα καὶ εἶδε μ' ἔκπληξή του ὅτι ἡ φωτιὰ κόντευε νὰ σβύσῃ. Γιατί, βλέπετε, τὸ παράξενο θέαμα εἶχε ἀπασχολήσει τὴν

προσοχὴ τοῦ Γιώργου καὶ τοῦ Μάρκου καὶ δὲν εἶχαν προσέξει τὴ φωτιά. Ἡ πρώτη του σκέψη ἦταν νὰ φωνάξῃ τ' ἀδέλφια του. Μὰ τοὺς εἶδε ποὺ κοιμόνταν τόσο βαθιὰ καὶ δὲν τὸν βάστηξε νὰ τοὺς ξυπνίσῃ.

Πῆγε μόνος του νὰ μαζέψῃ ξύλα γιὰ τὴ φωτιά. Μὰ μόλις τἄρριξε, ἡ φωτιὰ λιγόστεψε πιὸ πολύ. Ἔτρεξε τότε νὰ βρῇ ξερὰ ξύλα, γιατί, φαίνεται, αὐτὰ ποὺ εἶχε ρίξει, ἦταν χλωρά. Ὅταν γύρισε, βρῆκε τὴ φωτιὰ τοῦ φουρνέλου ὁλότελα σβυσμένη. Αὐτὸ ἦταν κάτι σόβαρό. Ἴσως αὔριο νὰ μὴν εὐκαιροῦσαν νὰ πᾶνε γιὰ ξύλα καὶ νἄχαναν τὸ μεροκάματο. Φύσηξε, πολέμησε νὰ τὴν ἀνάψῃ, μὰ στάθηκε ἀδύνατο. Ἀπελπισμένος τοτε, πήγαινε νὰ ξυπνίσῃ τοὺς ἀδελφούς του, ὅταν εἶδε κι' αὐτὸς ξαφνικὰ τὴν ἀλλόκοτη φωτιὰ στὸ ἀντικρινὸ ὕψωμα.

Ἡ πρώτη του σκέψη ἦταν ὅτι οἱ καρβουνιάρηδες τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ εἶχαν περάσει τὸ σύνορο κι' ἔκαναν ἐκεῖ κάρβουνα. Κι' ἑτοιμαζόταν νὰ φωνάξῃ τἀδέλφια του, νὰ πάρουν τὰ ὅπλα τους καὶ νὰ τιμωρήσουν τοὺς ἐνοχλητικοὺς γείτονες. Μὰ καθὼς εἶδε τὶς παράξενες χειρονομίες τῶν ἀνθρώπων ποὺ χόρευαν γύρο στὴ φωτιά, ἄρχισε νὰ πιστεύῃ ὅτι ἔβλεπε κάτι ὑπερφυσικό.

—Ἄνθρωποι ἢ δαίμονες, σκέφτηκε ὁ ἀτρόμητος Μαρτίνος, ἐγὼ θὰ πάω νὰ τοὺς ζητήσω θράκα γιὰ ν' ἀνάψω τὴ φωτιά μου.

Πῆρε τὴν τσιμπίδα του καὶ προχώρησε. Πέρασε τὸ αὐλάκι, ἀνέβηκε στὸ ὕψωμα καὶ ζάγωσε τόσο τὸ παράξενο φαινόμενο, ὥστε γνώρισε καθαρὰ τὸ Γέρο τοῦ Χάρτς. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ἔνοιωσε ἀνατριχίλα φόβου. Θυμήθηκε ὅμως ὅτι πολλὲς φορὲς εἶχε ἐπιθυμήσει κι' εἶχε ὀνειρευτεῖ νὰ τοῦ δινόταν μιὰ τέτοια εὐκαιρία. Προχώρησε λοιπὸν ἀκόμα πιὸ πολὺ κι' ὅσο πλησίαζε, οἱ ἄγνωστοι ἐκεῖνοι τοῦ φαινόνταν καὶ πιὸ ὑπερφυσικοί. Ὅλοι ἔβαλαν τὰ γέλια, μόλις τὸν εἶδαν νὰ φτάνῃ. Κάτι γέλια παράφωνα καὶ κακόηχα, ποὺ ἔκαναν ἀμέσως ἄσχημη ἐντύπωση στὸ φίλο μας.

— Ποιὸς εἶσαι; ρώτησε ὁ γίγαντας, μ' ἕνα πονηρὸ χαμόγελο.

— Εἶμαι ὁ καρβουνιάρης Μαρτίνος Βαλδέκ, ἀποκρίθηκε ὁ τολμηρὸς νέος. Καὶ σεῖς, ποιὸς εἶστε;

—Ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄρχοντας τῶν βουνῶν καὶ τῶν δασῶν. Μὰ ἐσὺ πῶς ἐτόλμησες νὰ πλησιάσῃς τὴ φωτιά μου;

—Ἤρθα νὰ σᾶς ζητήσω λίγη φωτιὰ γιὰ ν' ἀνάψω τὸ φουρνέλο μου ποὺ μοῦσβυσε.

— Καλά, πάρε φωτιὰ καὶ φύγε. Κανεὶς θνητὸς δὲ μπορεῖ νὰ μείνῃ κοντά μας ὥρα πολλή, δίχως νὰ πεθάνῃ.

Ὁ Μαρτίνος ἔπιασε μὲ τὴν τσιμπίδα του ἕναν χοντρὸ ἀναμμένο δαυλὸ καὶ σηκώνοντάς τον μὲ κόπο, γύρισε στὴν καλύβα του καὶ τὸν ἔρριξε στὸ φουρνέλο. Φύσηξε ὅσο μποροῦσε, μὰ ὁ δαυλὸς ἔσβυσε σιγὰ-σιγὰ δίχως νἀνάψῃ τ' ἄλλα ξύλα. Γύρισε κι' εἶδε ὅτι ἡ φωτιὰ στὸ ὕψωμα ἦταν ἀκόμη ἀναφτή. Ἔτρεξε πάλι κι' ἔφτασε κοντὰ στὸ Γέρο τοῦ Δάσους.

— Τί θέλεις πάλι; τὸν ρώτησε κεῖνος, χαμογελώντας τώρα πιὸ πονηρὰ ἀπὸ πρίν.

—Ἡ φωτιά μου δὲν ἔπιασε. Ἤθελα νὰ πάρω κι' ἄλλο ξύλο.

—Ἔλα, πάρε καὶ πήγαινε γρήγορα!

Πῆρε καὶ δεύτερο ξύλο, μὰ κι' αὐτὸ ἔσβυσε σχεδὸν ἀμέσως μόλις τὄβαλε στὸ φουρνέλο. Ἡ εὐκολία ποὺ βρισκε νὰ παίρνῃ φωτιά, τοῦδωσε τὸ θάρρος νὰ πάῃ καὶ τρίτη φορὰ νὰ ζητήσῃ ἕν' ἀναμμένο ξύλο.

—Ἀχόρταγος εἶσαι! εἶπε ὁ Γέρος, σκάζοντας τώρα στὰ γέλια. Πάρε φωτιά, μὰ κοίταξε νὰ μὴν ξανάρθῃς.

Κι' αὐτὴ τὴ φορὰ οἱ κόποι του πῆγαν χαμένοι. Τὸ φουρνέλο ἦταν πιὰ σβυστό. Μὰ ἦταν τσακισμένος ἀπὸ τὸν κόπο καὶ τὴ συγκίνηση κι' ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ πάνω στὰ κλαριά. Κοιμήθηκε βαθιὰ καὶ ξύπνησε ὅταν πιὰ ὁ ἥλιος εἶχε σηκωθῆ. Τὸν ξύπνισαν χαρούμενες φωνές. Οἱ ἀδελφοί του εἶχαν ἰδεῖ σβυσμένη τὴ φωτιὰ καὶ μέριασαν τὰ ξύλα γιὰ νὰ τὴν ἀνάψουν. Τότε εἶδαν, μέσα στὰ ξύλα, τρία χοντρὰ καὶ μεγάλα ραβδιὰ ἀπὸ καθαρότατο χρυσάφι.

Ἡ μεγάλη τους χαρὰ μετριάστηκε κάπως ὅταν ὁ Μαρτινος τοὺς διηγήθηκε μὲ ποιὸ τρόπο βρισκόταν αὐτὸ τὸ χρυσάφι στὰ χέρια τους. Εἶχαν ἰδεῖ μὲ τὰ μάτια τους τὸ φαινόμενο καὶ δὲ μποροῦσαν ν' ἀμφιβάλλουν γιὰ ὅσα ἄκουγαν. Μὰ δὲ μπορέσαν καὶ ν' ἀντισταθοῦν στὸν πειρασμὸ νὰ μοιραστοῦν μὲ τὸν ἀδελφό τους τὸν ἀτίμητο ἐκεῖνο θησαυρό.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΒ'.

Κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι, ὁ σιὸρ-Πίπης ὁ Χρυσοσπάθης τἄκουγε ὅλα, περιμένοντας τὴν κατάλληλη στιγμὴ γιὰ νὰ κάνῃ τὸ ἀστεῖο του...

Κι' ἄξαφνα, ἐνῷ ὁ ταγματάρχης Μπαμπούμας ἦταν ἀκόμα γονατιστὸς καὶ σημάδευε, ἀκοῦνε ὅλοι ἕνα δυνατὸ μουγγριτὸ καὶ βλέπουν νὰ ἐξορμῷ ἀπ' τὸ σκέπασμα τοῦ τραπεζιοῦ μιὰ ἀρκούδα!

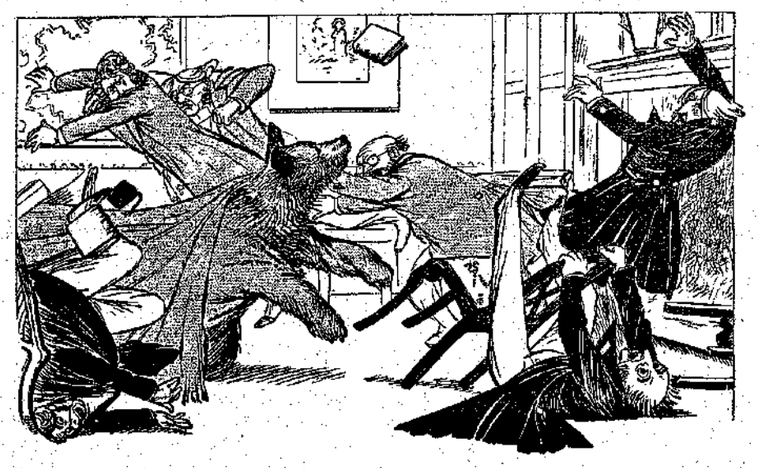

Πώ, πώ, τί κακὸ καὶ τί φευγιὸ ποὺ ἔγινε!

Ὅλοι κατατρομαγμένοι τρέχουν στὴν πόρτα, βγαίνουν στὸ διάδρομο πατεῖς με-πατῶ σε, κατεβαίνουν τὴ σκάλα μὲ κουτρουβάλες καὶ πετιοῦνται στὸ δρόμο ξεφωνίζοντας σὰν τρελοί:

—Βοήθεια!.. Βοήθεια!.. Ἡ ἀρκούδα!.. Ἡ Ἀράπα!.. Στὰ ὅπλαα!..

Στὸν τρόμο του, ὁ κ. Γραμματίκας δὲν βρίσκει παρὰ μιὰ μόνο λέξη:

—Γκρίζλυ!.. Γκρίζλυ!..

Κι' οἱ ἄλλοι ὅλοι:

—Στὰ ὅπλαااااα!

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ ΔΕΙΣΙΔΑΙΜΟΝΙΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Ἀγαπητοί μου,

ΜΟΥ ἔδειξε ἡ Διάπλασις ἕνα γράμμα τῆς ***Βιόλας Χλώρη***, ὅπου ἡ φίλη μας αὐτὴ λέει τὴ γνώμη της γιὰ τὶς δεισιδαιμονίες τοῦ λαοῦ ἢ τὶς προλήψεις. Γιατὶ πρόληψη καὶ δεισιδαιμονία εἶναι σχεδὸν τὸ ἴδιο. Πάντα δηλαδή, σὲ κάθε πρόληψη, παρουσιάζεται ὁ φόβος τοῦ ὑπερφυσικοῦ, τοῦ δαίμονος, (δεισιδαιμονία=δαιμονοφοβία)· κι' ὅταν ἀκόμα ὀνομάζουμε ***προλήψεις*** μερικὲς ἰδέες ποὺ δὲν ἔχουν σχέση μ' αὐτὸν τὸ φόβο, τὸ κάνουμε γιὰ νὰ τὶς συνταυτίσουμε μὲ τὶς ***δεισιδαιμονίες*** καὶ νὰ τὶς καταδικάσουμε ἔτσι περισσότερο.

Ἕνα παράδειγμα: δεισιδαιμονία, καθαὐτὸ πρόληψη, εἶναι νὰ πιστεύῃ κανεὶς πὼς ὅταν καθήσουν σὲ τραπέζι δεκατρεῖς ἢ ἀνάψουν τὸ τσιγάρο τους τρεῖς ἀπὸ τὸ ἴδιο σπίρτο, κάποιος στὸ χρόνο θὰ πεθάνῃ. Δὲν εἶναι ὅμως καμμιὰ δεισιδαιμονία νὰ νομίζῃ κανεὶς πὼς τὰ κορίτσια δὲν πρέπει νὰ μαθαίνουν γράμματα ἢ νὰ βγαίνουν ποτὲ ἀπὸ τὸ σπίτι, ὅπως τὸν παλιὸ καιρό. Αὐτὸ εἶναι μόνο μιὰ πλάνη, μιὰ στραβὴ ἰδέα, μιὰ κακὴ ἀντίληψη. Ἀλλὰ τὴ λέμε κι' αὐτὴ πρόληψη, τὴν ταυτίζουμε μὲ τὴ δεισιδαιμονία, γιὰ νὰ ποῦμε ἔτσι ὅτι ὅποιος ἔχει σήμερα μιὰ τέτοια ἰδέα, εἶναι τόσο ἀνόητος, τόσο παράλογος, ὅσο κι' ἐκεῖνος ποὺ φοβᾶται τὸν δαίμονα, τὸ ὑπερφυσικό, καὶ πιστεύει πὼς θὰ πεθάνῃ ἕνας ἀπὸ τοὺς δεκατρεῖς τοῦ τραπεζιοῦ ἢ τοὺς τρεῖς τοῦ τσιγάρου.

Ἡ φίλη μας λοιπὸν ***Βιόλα Χλώρη***, — ἕνα κορίτσι πού, καθὼς βλέπω, σκέπτεται μόνο του καὶ σκέπτεται πολὺ καλά,— παρατηρεῖ στὴν ἀρχὴ πὼς ἀλήθεια οἱ προλήψεις κι' οἱ δεισιδαιμονίες κάθε λογῆς «εἶν' ἕνα φοβερὸ ἐμπόδιο στὴν ἐν γένει πρόοδο»· μερικὲς ὅμως ἀπ' αὐτὲς εἶναι ἔτσι καμωμένες, ποὺ ὄχι μόνο νὰ μὴ βλάπτουν σὲ τίποτα, παρὰ καὶ νὰ ὠφελοῦν ἐκεῖνον ποὺ τὶς πιστεύει. Παραδείγματος χάρη, ὅταν ἡ γιαγιὰ λέει στὴν ἐγγονούλα της πὼς δὲν κάνει ν' ἀφίνει στὴ μέση τὸ σκούπισμα, «γιατὶ θὰ τῆς μείνῃ στὴ μέση κι' ἡ προξενιά». Ἤ, αὐτὸ ἀγγίζει τὸ κορίτσι,— λέει ἡ ***Βιόλα Χλώρη***,— ἐκεῖ ποὺ τὸ πονᾷ. Γιὰ φαντάσου νὰ μείνῃ στὴ μέση ἡ προξενιὰ καὶ νὰ μὴ παντρευτῇ ποτέ!.. Τὸ θυμᾶται λοιπὸν πάντα κι' ἔτσι συνειθίζει νὰ μὴν ἀφήνῃ τὶς δουλειές της μισές. Μὲ ἄλλους λόγους, ἡ πρόληψη αὐτὴ ἔχει μιὰ παιδαγωγική, νὰ ποῦμε, σκοπιμότητα, ποὺ τὴν ἔχουν κι' ἄλλες πολλές,

Ἄξαφνα,— λέει πάντα ἡ ***Βιόλα Χλώρη***,— ὅταν χύνεται ἡ καντήλα, πῶ, πῶ, τί κακό! ὅλοι πιστεύουν πὼς εἶναι προμήνυμα συμφορᾶς μεγάλης. Ἂς προσέχουν λοιπόν, γιατὶ δὲν εἶναι βέβαια καὶ μικρὸ κακὸ νὰ χυθῇ λίγο λάδι. Πόση ζημιὰ μπορεῖ νὰ προξενήσῃ, ἂν χυθῇ μάλιστα,— προσθέτω ἐγώ,—ἀπάνω στὸ κομμὸ καὶ εἰσχωρήσῃ στὰ συρτάρια μὲ τὰ καλὰ ρούχα· ὤ, δυστυχία!

Ἄλλο: Ἀπὸ μικρή, λέει ἡ ***Βιόλα Χλώρη***, τῆς καρφώθηκε ἡ πρόληψη πὼς ὅταν ξεκινοῦσε γιὰ κάπου, ἀλλὰ ξεχνοῦσε κάτι τί κι' ἀναγκαζόταν νὰ γυρίσῃ στὸ σπίτι γιὰ νὰ τὸ πάρῃ, ἄδικα θἄκανε ἔπειτα τὸν κόπο, γιατὶ κανένα δὲν θἄβρισκε ἐκεῖ ποὺ θὰ πήγαινε, ἢ δὲν θὰ τῆς πετύχαινε ὁ σκοπὸς πού γι' αὐτὸν εἶχε ξεκινήσῃ. Κι' ἔτσι συνήθισε ἀπὸ μικρή, πρὶν φύγῃ γιὰ κάπου, νὰ στέκεται μιὰ στιγμὴ γιὰ νὰ θυμηθῇ μὴν ξέχασε τίποτα. Νὰ πῶς μιὰ πρόληψη τὴν ἔκανε σιγὰ-σιγὰ νὰ μὴν εἶναι ξεχασιάρα.

Ἄλλο: «Μὴν ἀφίνῃς νὰ πιῇ κανεὶς τὸ ἀπόπιμά σου. Θὰ σοῦ μάθῃ τὰ μυστικά σου». Αὐτὴ πιὰ εἶναι μιὰ πρόληψη... ὑγιεινή. Πόσες ἀρρώστειες, ἀλήθεια, μπορεῖ νὰ κολλήσῃ κανείς, πίνοντας ἀπὸ ξένο ποτήρι! Αὐτὸ οἱ πάππποι μας τὸ ἤξεραν καλά, κι' ἂς μὴν ἤξεραν ἀκόμα πὼς ὑπάρχουν στὸν κόσμο μικρόβια!..

Κι' ἡ ***Βιόλα Χλώρη*** τελειώνει ἔτσι: «Μερικὲς προλήψεις καταντοῦν καί... χαριτωμένες. Νὰ σοῦ λένε ἄξαφνα πὼς ὅταν ἀφίνῃς τὸ ψαλλίδι ἀνοιχτό, εἶναι ἀνοιχτὰ καὶ τὰ στόματα τῶν ἐχθρῶν σου, μιλοῦν γιὰ σένα ἢ γιὰ τὸ σπίτι σου οἱ κακὲς γλῶσσες....»

Δὲν ὑπάρχει τώρα ἀμφιβολία. Μερικὲς ἀπὸ τὶς προλήψεις καὶ δεισιδαιμονίες τοῦ λαοῦ εἶναι ἔτσι γόστιμες καὶ χαριτωμένες σὰν τοῦ ψαλλιδιοῦ· ἄλλες εἶναι ὑγιεινὲς σὰν τοῦ ἀποπίματος· κι' ἄλλες παιδαγωγικὲς σὰν τῆς καντήλας. Γι' αὐτὸ μάλιστα τὶς λένε στὰ παιδιὰ καὶ πολλοὶ μεγάλοι ποὺ δὲν τὶς πιστεύουν οἱ ἴδιοι· κι' ἴσως-ἴσως γι' αὐτὸ πλάστηκαν ἐξαρχῆς καὶ γι' αὐτὸ διαδόθηκαν τόσο... Ἀλλὰ τί νὰ σᾶς πῶ! Ἐμένα δὲν μᾶρέσει ἡ παιδαγωγία ποὺ γίνεται μὲ τὴ βοήθεια προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν. Προτιμῶ ἐκείνη ποὺ βασίζεται στὸ λογικὸ καὶ τὸ συναισθηματικό, (γιὰ νὰ μὴν πῶ στὸ αἴσθημα καὶ θυμώσῃ ἡ ***Μηλολόνθη***,) καὶ μακαρίζω περισσότερο τὸ παιδὶ ποὺ μαθαίνει ἐξαρχῆς τὸ σωστὸ καὶ πείθεται νὰ τὸ κάνῃ, χωρὶς νὰ μεσολαβῇ κανένας φόβος ὑπερφυσικοῦ. Πάντα ἡ δεισιδαιμονία εἶναι κακή· κι' ὅταν ἀκόμα ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ ὠφελεῖ, ἀπὸ τὴν ἄλλη βλάπτει.

Δὲν χρειάζονται, παιδιά μου, προλήψεις· ὁ τέλειος ἄνθρωπος δὲν ἔχει καμμιά· οὔτε πιστεύει πὼς εἶναι «καλὸ» νὰ κάθουνται στὸ τραπέζι δεκατρεῖς, παρὰ μόνο ὅταν δὲν ὑπάρχει φαΐ παρὰ γιὰ δώδεκα...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ σὲ λίγο, σιγά, παραπονιάρικα:

— Μὰ γιατὶ δὲν μοῦ τὄπες καὶ μένα πὼς θἀπαίρνες τὸν κ. Νταρζαντόν;

— Ἔχεις δίκιο, παιδί μου, τοῦ ἀποκρίθηκε, μὰ δὲν ἤθελε κεῖνος. Εἶπε πὼς ἦταν περιττὸ νὰ τὸ μάθῃς ἀμέσως. Θὰ τὸ μάθαινες τὸ καλοκαίρι, ὅταν θὰ σὲ παίρναμε δῶ νὰ περάσῃς τὶς διακοπές... Τελοσπάντων, δὲν ἤθελε. Ἤ, εἶχε καὶ τὸ πένθος τῆς θειᾶς του... ἐκεῖ, στὴν ἐπαρχία, κάναμε ἕνα γάμο ὁλωσδιόλου κλειστό...

Ἀπ' ὅλ' αὐτά, ἕνα μόνο καταλάβαινε ὁ Τζάκ: πὼς ἡ μητέρα του εἶχε ὑποταχθεῖ στὴ θέλησι τοῦ πατρυιοῦ του. Δὲν ἔκανε πιὰ ὅ,τι ἤθελε αὐτὴ· ἔκανε ὅ,τι ἤθελε κεῖνος...

— Καλά, καλά, ψιθύρισε κρατώντας μὲ κόπο τὰ δάκρυα. Μά... ποῦ εἶναι;..

— Δὲν εἶν' ἐδῶ... Λείπει σὲ ταξίδι... Θὰ ἔρθῃ ὅμως σὲ λίγες ἡμέρες καὶ πρέπει νὰ τοῦ γράψω πὼς θὰ σὲ βρῇ ἐδῶ. Ὤ, θὰ εὐχαριστηθῇ πολύ. Γιατὶ μ' ὅλο τὸ αὐστηρό του ὕφος, εἶναι ὁ καλύτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου καὶ σἀγαπᾷ πολύ. Τί νομίζεις; γιὰ τὸ συμφέρο σου δὲ θέλησε νὰ σὲ πάρουμε στὸ γάμο μας, νὰ μὴ χάσῃς τὰ μαθήματά σου. Ἔτσι νομίζω ἐγώ. Πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾷς καὶ σύ. Ἀκοῦς, Τζακάκι μου, χρυσέ μου; Ναί, νὰ σὲ χαρῶ. Ἀλλοιώτικα ἐγώ, ἀνάμεσα στοὺς δυό σας, θὰ εἶμαι πολὺ δυστυχισμένη.

Μιλώντας ἔτσι, κοίταζε τὸ πορτραίτο τοῦ Νταρζαντόν, κρεμασμένο στὸν τοῖχο, στὸ βάθος τῆς σάλας, ἕνα πορτραίτο μὲ χρώματα, ποὺ ἀπ' αὐτὸ εἶχε γίνει κι' ἡ φωτογραφία τῆς κρεββατοκάμαρας. Ἀλήθεια, ἡ εἰκόνα τοῦ ποιητοῦ ὑπῆρχε σ' ὅλες τὶς κάμαρες τοῦ σπιτιοῦ του, χωριστὰ μιὰ χάλκινη προτομή του, θρονιασμένη σ' ἕνα μικρὸ πράσινο πλάτωμα ἐκεῖ στὴν εἴσοδο τοῦ κήπου. Καὶ μάλιστα, κανέν' ἄλλο πορτραίτο ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δικά του δὲν ἔβλεπε κανεὶς σ' ἐκεῖνο τὸ σπίτι. Τί ἐγωϊσμός!

— Μοῦ τὸ ὑπόσχεσαι, παιδί μου Τζάκ, πὼς θὰ τὸν ἀγαπᾷς;..

Τὸ παιδὶ χαμήλωσε τὰ μάτια κι' ἀποκρίθηκε μὲ κόπο:

—Σοῦ τὸ ὑπόσχομαι!

Ἐκείνη ἔκλεισε τότε τὴν πόρτα καὶ κατέβηκαν ἀπὸ τὴ σκαλίτσα, χωρὶς νὰ

ποῦν κι' ἄλλο τίποτα γιὰ τὸν πατρυιό.

Ἦταν τὸ μόνο σύννεφο στὸν οὐρανὸ τῆς εὐτυχισμένης ἐκείνης ἡμέρας. Τί ὡραῖα ποὺ τὴν πέρασαν οἱ δυό τους! Ὁ Τζὰκ δὲν ἔπαυε νὰ θαυμάζῃ τὴ μητέρα του. Ἀλλὰ κι' αὐτὴ ἔβρισκε πὼς ψήλωσε, δμόρφηνε καὶ δυνάμωσε γιὰ τὴν ἡλικία του. Ἔ, κόντευε κι' ἔντεκα χρονῶν τώρα· δὲν ἦταν μικρός!

Πρὸς τὸ βράδυ εἶχαν ἐπισκέψεις. Ὁ μπάρμπα Γιάννης ὁ δασοφύλακας πῆγε νὰ πάρῃ τὴ γυναῖκα του, ὅπως κάθε βράδυ, γιατὶ τὸ σπίτι τους ἦταν μακριά, μέσα στὴ μέση τοῦ δάσους. Τὸν κάθισαν στὴν τραπεζαρία.

—Ἕνα ποτηράκι κρασί, μπάρμπα-Γιάννη; Ἔλα, στὴν ὑγειά τοῦ Τζάκ! Θὰ τὸν παίρνῃς καμμιὰ φορὰ μαζί σου, νὰ τριγυρίζετε στὸ δάσος;

— Μετὰ χαρᾶς, κυρία Νταρζαντόν!

Κι' ὁ γιγαντόσωμος δασοφύλακας, ὁ πυρομάλλης καὶ μελαψός,—ὁ φόβος κι' ὁ τρόμος τῶν λαθροκυνηγῶν,— ἄδειασε τὸ ποτήρι του στὴν ὑγειὰ τοῦ μικροῦ Τζάκ.

—Ναι, ναί, εἶπε, θὰ τὸν παίρνω μαζί μου ὅταν θὰ μοῦ τὸν δίνετε καὶ θὰ κυνηγᾶμε. Ἄ, εἶναι ὄμορφα στὸ δάσος, κύριε Τζάκ!

Ἔπειτα φώναξε τὰ δυὸ σκυλιά του ποὺ εἶχαν ξαπλωθεῖ κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι, φόρεσε τὸ κασκέτο του μὲ τὸ γαλόνι, πῆρε τὴν κυρὰ-Παγώνα του, καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ δάσος ἐκεῖνο ποὺ τὸ παιδὶ τὸνειρευόταν ἀπὸ τώρα.

Μόλις ἔφυγε τὸ ἀντρόγυνο, ἀκούστηκε ἀπέξω ἐν' ἀργὸ κι' ἐπίπονο κύλισμα ἁμαξιοῦ ἀπάνω στὰ χαλίκια τοῦ ἀνηφορικοῦ δρόμου.

—Ἄ, ὁ κ. Ριβάλ! Τὸν καταλαβαίνω ἀπὸ τἄλογό του ποὺ πάει πάντα σιγά... Σεῖς εἶστε, γιατρέ;

—Ἐγώ, κυρία Νταρζαντόν!

Ἦταν ὁ γιατρὸς τοῦ Ἐτιὸλ πού, τελειώνοντας τὴν περιοδεία του, περνοῦσε νὰ ρωτήσῃ πῶς ἦταν ὁ μικρὸς ἄρρωστος ποὺ εἶχε ἰδεῖ τὸ πρωΐ.

—Μὰ δὲν σᾶς τὸ εἶπα πὼς δὲν εἶχε τίποτα; Κουρασμένος ἦταν μόνο. Καλησπέρα, παιδί μου.

Ὁ Τζὰκ κοίταζε τὸν κοντὸ αὐτὸν ἄνθρωπο μὲ τὸ πλατύ, κόκκινο πρόσωπο, μὲ τὴν κυρτὴ κάπως ράχη, μὲ τἄσπρα, ἀνάτριχα μαλλιὰ καὶ τὴ μακρυὰ ρεδιγκότα ποὺ ἔφτανε σχεδὸν ὣς τὰ τακούνια του.

Περπατοῦσε παράξενα, κυματιστά, σὰ θαλασσινός, γιατὶ ὁ γιατρὸς Ριβάλ εἶχε κάνει εἴκοσι χρόνια σὲ πλοῖο.

Μὰ τί καλός, τί ἀνοιχτόκαρδος! Ὁ Τζὰκ αἰσταύνθηκε ἀμέσως συμπάθεια κι' ἐμπιστοσύνη γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο ποὺ τοῦ φαινόταν ὁλωσδιόλου τὸ ἀντίθετο τοῦ Μορονβάλ...

Ἀφοῦ ἔφυγε κι' ὁ γιατρός, ἀμπάρωσαν τὴν ξώπορτα καί, μητέρα καὶ γιός, ἀνέβηκαν στὴν κρεββατοκάμαρα νὰ πλαγιάσουν.

Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἀποκοιμήθηκε ὁ Τζάκ, ἡ Ἴδα ἔγραψε ἕνα μεγάλο γράμμα τοῦ Νταρζαντόν, γιὰ νὰ τοῦ ἀναγγείλῃ τὸν ἐρχομό τοῦ παιδιοῦ καὶ νὰ τοῦ δικαιολογήσῃ τὸ αὐθαίρετο κίνημά του.

Σὲ δυὸ μέρες, ἔλαβε ἀπάντησι ἀπὸ τὴν Ὠδέρνη. Ἦταν λιγότερο φοβερὴ ἀπ' ὅσο τὴν περίμενε. Ὁ ποιητής, ἂν καὶ δὲν ἔβρισκε καθόλου σωστὸ αὐτὸ ποὺ ἔκαμε «ὁ κύριος Τζὰκ ντὲ Μπαραντσύ», συμφωνοῦσε ὅμως πὼς δὲν ἦταν καὶ κανένα δυστύχημα, γιατὶ τὸ Γυμνάσιο Μορονβὰλ, (ἀφότου βέβαιά ἔλειψε αὐτός), εἶχε παραλύσει... Ὅσο γιὰ τὸ μέλλον τοῦ παιδιοῦ, αὐτὸς ἀναλάμβανε καί, ὅταν θὰ γύριζε σὲ καμμιὰ

«Θὰ ζοῦμε κι' οἱ τρεῖς μας εὐτυχισμένοι....»
(Σελ. 185, στ. γ'.)

ἑβδομάδα, θὰ σκεπτόταν τί ἔπρεπε νὰ κάμῃ.

Γιὰ τὸν Τζάκ, οἱ ὀχτὼ αὐτὲς ἡμέρες ποὺ πέρασε στὶς Καστανούλες μονάχος μὲ τὴ μητέρα του, ἦταν οἱ πιὸ ἥσυχες, οἱ πιὸ γλυκειές, οἱ πιὸ εὐτυχισμένες τῆς ζωῆς του... Ἔπειτα ἔφτασε ἄλλο γράμμα: «Ἔρχεται!». Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Νταρζαντὸν θἄταν στὸ σπίτι του.

Ἂν κι' ἔλεγε πὼς ἦταν ἕτοιμος νὰ δεχθῇ τὸ παιδὶ καὶ πρόθυμος νὰ τὸ ἀναλάβῃ σὰν πατέρας, ἡ καϊμένη ἡ Ἴδα φοβόταν αὐτὴ τὴ συνάντησι καὶ θέλησε κάπως νὰ τὴν προετοιμάσῃ. Δὲν πῆρε λοιπὸν μαζί της τὸν Τζὰκ ὅταν πῆγε μὲ ταμάξι στὸ σταθμὸ τοῦ Ἰβρὺ νὰ προαπαντήσῃ τὸν ἄντρα της. «Θὰ μᾶς περιμένῃς στὸ περβόλι, τοῦ εἶπε. Δὲν θὰ τρέξῃς μόλις μᾶς ἀκούσῃς. Ἐγώ, ὅταν εἶναι ὥρα, θὰ σὲ φωνάξω καὶ θὰ παρουσιασθῇς.»

Τί συγκίνησι γιὰ τὸν Τζάκ!

Πέρασε τὴν ὥρα ἐκείνη τῆς ἀναμονῆς περπατώντας στὸ δεντρόκηπο, ὣς που ἄκουσε ἀπὸ μακριὰ ἁμάξι. Ἔτρεξε τότε καὶ κρύφτηκε στὶς φραγκοσταφυλιές. Ἀπὲκεῖ τοὺς ἄκουσε νὰ μπαίνουν στὸ σπίτι καὶ νἀνεβαίνουν μιλώντας. Ἡ φωνὴ τοῦ πατρυιοῦ ἦταν τραχειά, αὐστηρή, ὅσο γλυκειὰ καὶ τρυφερὴ ἡ φωνὴ τῆς μητέρας... Ἐπιτέλους ἕνα παράθυρο στὸ πυργάκι ἀνοίχτηκε:

—Τζάκ!.. ἀνέβα ἀπάνω!..

Ἡ καρδιὰ τοῦ παιδιοῦ χτυποῦσε, καθὼς ἀνέβαινε γρήγορα-γρήγορα τὴ σκάλα· καί, ἅμα μπῆκε, ταράχτηκε περισσότερο, ἀντικρύζοντας τὸ χλωμὸ πρόσωπο καὶ τὸ ψυχρὸ βλέμμα τοῦ Νταρζαντόν, ποὺ ἦταν καθισμένος κιόλα μπροστὰ στὸ γραφεῖο του, ἐνῶ ἡ μητέρα του στεκόταν στὸ πλάϊ του ὀρθὴ καὶ σὰ στενοχωρημένη.

Ψιθύρισε ὡστόσο μιὰ καλημέρα καὶ περίμενε.

—Ὡραῖα, κύριε, πολὺ ὡραῖα! ἄρχισε τότε νὰ τοῦ λέῃ ὁ πατρυιός.

Τὸ μάλωμά του ὅμως ἦταν σύντομο, σχεδὸν φιλικό. Κι' ἐτελείωσε ἔτσι:

— Καὶ τώρα, Τζάκ, πρέπει νὰ εἶσαι σοβαρὸς καὶ νὰ ἐργασθῇς. Ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μυθιστόρημα! Πιστεύω στὴ μετάνοιά σου καί, ἂν εἶσαι φρόνιμος, ἐγὼ θὰ σἀγαπῶ καὶ θὰ ζοῦμε εὐτυχισμένοι κι' οἱ τρεῖς μας. Ἴδοῦ λοιπὸν τί θὰ σοῦ προτείνω. Μιὰ-δυὸ ὧρες τὴν ἡμέρα, ἀπὸ τὸν πολύτιμο αὐτὸν καιρὸ ποὺ τὸν ἀφιερώνω στὶς φιλολογικές μου ἐργασίες, ἐνῶ θὰ τὶς θυσιάζω γιὰ σένα, γιὰ τὴν ἐκπαίδευσή σου, τὴ μόρφωσή σου. Καὶ ἂν θελήσῃς νὰ ἐργασθῇς, ἀναλαμβάνω ἐγὼ νὰ σὲ κάμω, ἀπὸ ἕνα ἐλαφρὸ κι' ἀνυπόταχτο παιδὶ ποὺ εἶσαι τώρα, ἄντρα σωστὸ σὰν ἐμένα, ὁπλισμένο καλὰ γιὰ τὸν ἀγώνα τῆς ζωῆς.

—Ἀκοῦς, Τζάκ;.. ἔκαμε ἡ Ἴδα ποὺ ἡ σιωπὴ τοῦ παιδιοῦ τὴν ἀνησυχοῦσε. Ἐννοεῖς τὴ μεγάλη θυσία ποὺ κάνει ὁ πατέρας σου γιὰ σένα;..

— Ναί, μαμμά... ψιθύρισε ὁ Τζάκ.

— Στάσου, Ἴδα! εἶπε ὁ Νταρζαντόν. Πρέπει νὰ ἰδοῦμε πρῶτα ἂν ἡ πρότασή μου τοῦ ἀρέσει. Ἐγώ, βλέπεις, δὲν βιάζω κανένα.

— Μίλησε λοιπόν, Τζάκ, πές...

Μὰ ὁ Τζὰκ δὲν ἤξερε τί νὰ πῇ. Ἦταν ἀληθινὰ σαστισμένος.

(Ἀκολουθεῖ)

ΖΩΓΡΑΦΙΕΣ

10.

Γιὰ τὸν ἄδικο χαμὸ τοῦ Μιχάλη Σαμάρα

Τὸ βράδυ ἀπλώθηκε μουντὸ
στὴν κρύα πολιτεία
Σὰν σκέπη νεκρική· ἐ
Βουβὲς σκιὲς ξεκίνησαν
σ' ἀτέλειωτη πορεία
Τὰ κυπαρίσσια, οἱ ἔλατοι,
τί θλιβερὴ σιωπή!

Στοῦ κάθε δρόμου τὴ γωνιά,
κερὶ τὸ ἠλεκτρικὸ
Τὸ θλιβερὸ τὸ δράμα
προσμένει. Νά το ἀρχίνησε!
Περνοῦν κάποιο Νεκρό
Ποὺ σέρνει θρῆνο πίσω του
τὸ σαπφικὸ τὸ κλάμα!..

ΝΙΚΟΣ ΤΟΥΤΟΥΝΤΖΑΚΗΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΗ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 120]

Μὲ φλόγα ἀγάπης ἤτανε
ἡ καρδιά Σου ζυμωμένη
καὶ τοὺς παλμοὺς τῆς ἄδινε
κάποιο ξανθὸ ἀγγελούδι.
Κι' ἀπ' τὴν καρδιὰ στὰ χέρια Σου
ἔψαλλε, κινημένη,
ἡ Λύρα ἡ Νεοελληνικὴ
τὸ πιὸ *γλυκὸ* τραγούδι.

Μηλολόνθη

ΠΑΙΔΙΑΤΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 110]

Ἡ φωνὴ τῆς γιαγιᾶς μᾶς ξύπνησε. Οἱ καμπάνες εἶχαν χτυπήσει. Κεῖνο τὸ χρόνο γιορτάζαμε κοντὰ τῆς Χριστούγεννα. Καὶ τί δὲν ἔκαμε ἡ καλὴ γιαγιάκα νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃ! Ἀφοῦ μᾶς ὑποσχέθηκε νὰ μᾶς πάρῃ καὶ τὴ νύχτα στὴ λειτουργία τῶν Χριστουγέννων, πράμμα ποὺ ἡ μαμμὰ ποτὲ ὡς τότε δὲν τῶχε κάμει. Ἐ! μὰ ἤταν αὐτὸ γιὰ τὴ γιαγιὰ θυσία. Τί χαρές, τί πήδους ὕστερα ἀπὸ τέτοια ὑπόσχεση! Μὰ καὶ τί κρυφοκουβεντιάσματα, τί σχέδια, σὰν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ καμμία σπουδαία ἐκστρατεία. Ὅμως τὴν τελευταία στιγμὴ ἀρρώστησε τὸ μικρὸ ἀδελφάκι. Οὔφ, κι' αὐτὸ βρῆκε τὴν ὥρα. Τώρα ἡ γιαγιὰ θὰ μετάνοιωνε. Πῶς τὸ φοβόμαστε αὐτὸ ὡς τὴν τελευταία στιγμή!

Μὰ ὄχι ἡ γιαγιάκα κρατοῦσε τὶς ὑποσχέσεις της. Θυμᾶμαι πῶς κοιμηθήκαμε ὅλοι σὲ μιὰ κάμαρα, πάντα κρυφὰ ἀπ' τὴ γιαγιά. Ἕνα κι' αὐτὸ ἀπ' τὰ σχέδιά μας. Ἐνοεῖται καὶ σ' ἕνα κρεββάτι. Τί ἀπέραντο ποὺ μᾶς φάνηκε! Ἔτσι σὰν θὰ κτυποῦσαν οἱ καμπάνες, θὰ ντυνόμαστε καὶ θὰ πηγαίναμε ὅλοι μαζὶ νὰ ξυπνήσωμε τὴ γιαγιά. Πῶς θὰ τῆς φαινόταν! Φαντασθῆτε ὅμως πῶς μᾶς φάνηκε μᾶς ὅταν τὴν εἴδαμε γελαστὴ νὰ μᾶς φωνάζῃ! Πάλι καλὰ σὰν μᾶς ξύπνησε καὶ δὲν ἔφυγε μονάχη... Ντυθήκαμε μὲ πολλὴ φασαρία. Ἕνας κι' ὅλας βρέθηκε τὴν τελευταία ὥρα ντυμένος πάνω ἀπ' τὸ νυχτικό. Τί γέλια ἤταν, Θέ μου, κεῖνο τὸ βράδυ! Γελούσαμε γιὰ τὸ παραμικρό. Τί κακομαθημένα παιδιά!..

Χάραξε, ὅταν γυρίσαμε χαρούμενοι κι' εὐτυχισμένοι. Στὸ σπίτι ἄλλα μᾶς περίμεναν: Ἡ μικρὴ ἀδελφούλα εἶχε ξυπνήσει στὸ μεταξύ, ἔννοιωσε τί εἶχε συμβεῖ καὶ ἔκλαιγε ἀπαρηγόρητα. Κι' ὁ μεγάλος της καϊμὸς ἤταν ποὺ εἶχε νηστέψει τόσο, καὶ τὸ λάδι ἀκόμα, (λάδι ἔννοοῦσε τὴ σάλτσα) καὶ δὲν ἐκοινώνησε! Τότε ἡ γιαγιὰ σοφίστηκε ἕνα παιχνίδι. Θὰ μηνοῦσε, εἶπε, στὸν παπὰ νὰ τῆς στείλῃ λίγη... μετάληψη. Σὲ λίγο πράγματι εἴδαμε τὸ μικρὸ ὑπηρέτη νὰ φέρνῃ μ' ἐπισημότητα ἕνα ποτήρι καὶ ἕνα κουταλάκι. Νοιώσαμε ὅλοι καὶ μὲ συγκρατημένα γέλια κάναμε τὸ σταυρό μας. Εἴδαμε τότε τὴ μικρούλα νὰ γονατίζῃ καὶ νὰ ψιθυρίζει τὴν προσευχή της. Ἡ γιαγιὰ μὲ σοβαρότητα ἔφερε στὸ ἀθῶο στοματάκι τὸ κουταλάκι μ' ἕνα ψίχουλο ψωμί. Βγήκαμε τότε στὸ ἔξω καὶ γελάσαμε πολύ, ἐμεῖς οἱ ἔξυπνοι, γιὰ τὴ δῆθεν βλακεία τῆς μικρούλας. Τότε γελοῦσα, μὰ τώρα σκέπτομαι. Μήπως στ' ἀλήθεια δὲν κοινάνησε τότε τὸ σὲν τὸ μυρὸ ἀγγελούδι κοιτάσκι, καὶ ἴσως δὲν θἆναι αὐτὸ τ' ἀγνότερο μεταλάβωμα ποὺ θὰ κάμῃ στὴ ζωή του;

Κρινάκι

ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥΣ ΜΑΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 117]

Παιδί μου ἔλα, ἤρθε ἡ ὥρα:.. Ἀπόψε ἡ ἐξοχὴ ἔχει περιβληθεῖ μιὰ μεγαλειότητα ἄγνωστη καὶ ἡ Φύση ὁλόκληρη ἔχει κἄτι τὸ ἱερὸ σὰ Ναός.

Στὴν κορφὴ τῶν φηγῶν, ποὺ ἡ ἄκρες τους ἑνώνουνται σὰν τοὺς θόλους τῶν γοτθικῶν ἐκκλησιῶν, σκοτεινιάζει ἥσυχα τὸ τελευταῖο ξεψύχισμα τῆς μέρας.

Ἡ νύχτα ποὺ πέφτει, ἁπλώνει στὴν πεδιάδα μεγαλόπρεπα σάβανα θλίψης καὶ τὸ φεγγάρι, τριγυρνώντας στὰ νερά, τρεμοσβύνει σὰν τὸ ἀκοίμητο ἀργυρὸ καντήλι.

Ἔλα νὰ προσευχηθεῖς γιὰ τοὺς Πεθαμένους μας! Αὐτοὶ ποὺ πέσανε γιὰ τὴν πιὸ δίκαιη ἀπὸ ὅλες τὶς αἰτίες, δὲν πεθάνανε· οἱ ψυχές τους ζοῦνε μαζί μας.

Στὴν ὥρα τῶν μεγάλων μαχῶν, τῶν ὑπέρτατων συγκρούσεων, ἀόρατοι καὶ παρόντες, αὐτοὶ ἐνθαρρύνουν τοὺς ζωντανούς, ἀναπτερώνοντας τὶς δυνάμεις τους, περνοῦν μέσ' ἀπὸ τὰ στήθη τους ποὺ ξαναζοῦσε στὸ διάβα τους καὶ, μὲς στὸ ματωμένο βράδυ τῆς Νίκης, τραγουδᾶνε περήφανα μὲ τὶς χάλκινες σάλπιγγες.

Ἔλα, προσευχήσου γιὰ τοὺς Πεθαμένους μας! Γιὰ τοὺς συγγενεῖς μας καὶ γιαὐτοὺς τῶν φιλικῶν Ἐθνῶν, ποὺ κοιμοῦνται τώρα κοντὰ στοὺς δικούς μας καὶ ποὺ ἡ εὐγνωμοσύνη μας τοὺς τυλίγει μέσα στὰ εὐλαβικὰ σάβανα μὲ τὴν ἴδια ἀγάπη.

Ἔλα, προσευχήσου γιὰ τοὺς Πεθαμένους μας! Γιατὶ πεθάνανε γιὰ σένα, μόνο γιὰ σένα, παιδί μου. Αὐτὸ ἤταν γραμμένο γιαὐτοὺς ποὺ πολεμοῦσαν ὡς τὴν τελευταία τους πνοή, ὀνειρευόμενοι τὰ μικρὰ παιδιὰ τῆς Γαλλίας..

Τὴν ἡμέρα ποὺ κηρύχθηκε ὁ πόλεμος, φύγανε ἐχοντας μιὰ φλόγα στὰ μάτια κι' ἕνα λόγο στὰ χείλη, ποὺ ἡ γλύκα τους θὰ μείνει αἰώνια.

Γεμίσανε τοὺς δρόμους μὲ τὸ ρυθμικό τους βάδισμα καὶ χαρούμενοι, γαλήνιοι, μὲ μιὰ φιλοσοφία ὑπέρτατου ἀνθρωπισμοῦ, ἔλεγαν στὶς γυναῖκες ποὺ γύριζαν τὸ κεφάλι γιὰ νὰ κρύψουν τὰ δάκρυά τους: «—Κάνουμε αὐτὸν τὸν πόλεμο γιὰ νὰ μὴν ὑποφέρουνε πιὰ τὰ παιδιά μας. Ριχνόμαστε στὴ μάχη γιὰ νὰ μεγαλώσουνε τὰ παιδιά μας χωρὶς νὰ φοβοῦνται...»

Στιγμὴ φοβερὴ στὴ ζωὴ ἑνὸς Λαοῦ!

Φύγανε ὅλοι, ἀναπολώντας τὴν τελευταία ὀπτασία ἀγαπημένων προσώπων ποὺ ἔγερναν στὸ παράθυρο γιὰ τὸν ὕστερο χαιρετισμό...

Πεθάνανε γιὰ σένα, μόνο γιὰ σένα, μικρό μου παιδί, καὶ ἡ μεγάλη Εἰρήνη ποὺ θὰ ἔρθει στοὺς Δαούς, εἶναι ἡ Εἰρήνη ποὺ βγαίνει ἀπὸ τοὺς τάφους τους.

Μίρκα

(Ἀπὸ τὸ γαλλικὸ τοῦ Emile Morelly).

ΤΟ ΣΚΙΣΙΜΟ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 114]

Θυμᾶμαι, ἤταν τὸ τελευταῖο φυλλάδιο τῆς «Διαπλάσεως» τοῦ «Μικροῦ Ἐθελοντοῦ». Τὸ κεφάλαιο ἤταν πολὺ συγκινητικό. Ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφός μου, καθισμένοι στὸν ἴδιο καναπέ, κοντὰ-κοντά, πολεμούσαμε νὰ διαβάσωμε ἀπὸ τὸ ἴδιο φύλλο κι' οἱ δυό. Καὶ δὲν φτάνει αὐτό, ἀλλὰ τσακωνόμαστε κι' ὅλα. Ἄκουγες κάθε τόσο. «Ἄσε με νὰ διαβάσω κι' ἐγώ!» — «Μὴν τὸ γυρίζῃς ἀκόμα, δὲν τὸ διάβασα!..»

Ἡ μαμμὰ μας ποὺ καθόνταν στὸ ἴδιο δωμάτιο, μᾶς συμβούλευε καὶ μᾶς φοβέριζε: «Μὴ μαλώνετε, γιατὶ θὰ σᾶς τὴ σκίσω καὶ δὲν θὰ τὴ διαβάσῃ οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος!» Πρὸς στιγμὴ σωπαίναμε, σὲ λιγάκι ὅμως πάλι τὰ ἴδια. Ἀλλὰ μιὰ στιγμὴ ποὺ εἴχαμε ἀρχίσει πάλι τὸ μάλωμα, χάνομε ξαφνικὰ τὴ «Διάπλασι» ἀπὸ τὰ χέρια μας καί, ὡς νὰ μὴν νὰ συνέλθωμε, τὴν βλέπομε χάμω κομματάκια! Ἡ μαμμὰ εἶχεν ἐκπληρώσει τὴ φοβερά της.

Μείναμε κι' οἱ δυὸ σὰν ἀπολιθωμένοι. Ὁ ἀδελφός μου ὅμως, ὁ πονηρός, ποὺ τὴν διάβαζε γιὰ δεύτερη φορά, ἔμπηξε τὰ γέλια, ἐνῶ ἐγὼ ἀρχισα νὰ κλαίω. Καὶ ἡ μαμμά: «Μαζέψτε τα καὶ φύγετε ἀπ' ἐδῶ, γιὰ νὰ μὴν ἔχωμε καὶ σφαρδύτερες συνέπειες!» Μαζευτήκαμε κι' οἱ δυὸ καὶ φύγαμε σὰν τὶς βρεμένες κότες. Ἀλλὰ μὴ νομίσετε πῶς ἄρησα τὸ τέλος τοῦ «Μικροῦ Ἐθελοντοῦ» ἀδιάβαστο: ἡ πρώτη μου δουλειά, τὸ ἄλλο πρωΐ, ἤταν νὰ πάω νἀγοράσω ἐκεῖνο τὸ φύλλο καὶ νὰ τὸ διαβάσω πέντ'-ἕξη φορές.

Κόρη τῶν Ἀθηνῶν

ΣΤΟ ΔΑΣΟΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 119]

Εἶναι δειλινό. Ἀποφάσισα νὰ κάμω ἕνα περίπατο ἕως τὸ δάσος, γιὰ ν' ἀναπνεύσω λίγο καθαρὸ ἀγεράκι. Τὴν ὥρα ἐκείνη ὁ ἥλιος ἔδυε καὶ τὰ συνεφάκια ποὺ ἤταν στὸν ὁρίζοντα, φαινόνταν σὰ βαμμένα ἀπὸ αἷμα. Ἡ φύσις ἄρχιζε νὰ ἡσυχάζῃ καὶ νὰ βυθίζεται σιγὰ-σιγὰ σένα βαθὺ λήθαργο.

Ἐνῶ στεκόμουν βυθισμένος σὲ σκέψεις μπροστὰ στὴν ὡραιότητα καὶ ἁρμονία τῆς φύσεως, βλέπω ἕνα κοριτσάκι ὡς δέκα χρόνων νὰ βγαίνει ἀπὸ ἕνα πυκνὸ μέρος τοῦ δάσους καὶ νὰ κρατῇ ἕνα μάτσο ἀγριολούλουδα. Τὸ πλησίασα καὶ τὸ ρώτησα τί θὰ τὰ κάμῃ. Καὶ κεῖνο μ' ἀποκρίθηκε: «Θὰ τὰ πάω στῆς μαμμᾶς μου τὸν τάφο, νὰ τὰ ράνω στὸ χῶμα ποὺ τὴν σκεπάζει, γιὰ νὰ μὴ τῆς φαίνεται βαρύ».

Μ' ἀποκρίθηκε αὐτὰ καὶ ἀπομακρύνθηκε. Καὶ ἐγὼ στάθηκα ἀκόμα σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος καὶ συλλογιζόμουνα μὲ συγκίνησῃ, ὅτι ὑπάρχουν παιδιὰ ποὺ δὲν γνώρισαν μητέρα, ποὺ δὲν ἔνοιωσαν μητρικὰ χάδια καὶ φιλιά. Μ' αὐτὲς τὶς θλιβερὲς σκέψεις ἔστρεψα στὸ σπίτι, γιατὶ εἶχε βραδυάσει...

Διαβολεμένο Ροδιτάκι

Ο ΣΩΤΗΡΑΚΗΣ

[Ἀριθ. Ἔγκρ. 118]

«Ντομάτες, κολοκυθάκια! σῦκα ἀ ερίγραπταμα!!»

Εἶναι ὁ μανάβης, ὁ Σωτηράκης, ὁ *τύπος* τῆς Κηφισσιᾶς. Πάντα ροδοκόκκινος, πάντα εὔθυμος, μ' ἕνα τριαντάφυλλο στ' αὐτί, περνάει τοὺς δρόμους, διασκεδάζοντας τὸν κόσμο μὲ τ' ἀθῶα του... ψεματάκια:

— Κολοκυθάκια, ντομάτες, σταφύλια!!!

— Δός μου μιὰ ὀκᾶ κολοκυθάκια, Σωτηράκη.

— Ἀμ' κυρούλα μ', τὴν ἄλλη βδομάδα χωρὶς ἄλλο.

— Μὰ τότε, χριστιανέ μου, τί τὰ διαλαλεῖς τὰ κολοκυθάκια τῆς ἄλλης ἑβδομάδας;

— Ἔτσι κυρά μ, γιὰ φιγούρα. Ἐλάτε, κύριοι, κυρίες, κυρούλες, κοριτσόπουλά, νὰ ἰδῆτε τί ὡραῖος ποὺ εἶμαι σήμερα καί... λίαν περιποιητικός!

Τὴν ἡμέρα τοῦ Σωτῆρος:

— Τί ἔχεις σήμερα, Σωτηράκη;

Ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸ παράθυρο τῆς γειτονικῆς βίλλας.

— Σῦκα ἀπερίγραπτα!

—Ἄλλο:

— ... Τὴ γιορτή μου!

Καὶ ἀπαθέστατα, ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του, παίζοντας τὸ σουράβλι του.

Καλὴ πούλησῃ, Σωτηράκη!

—Σῦκα κρύαااااα!!

Ἐλπὰ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Τῆς μικρῆς Φούλας τῆς κόβουν καὶ τῆς γναλίζουν τὰ νυχάκια.

—Ἰδές τα, τῆς λένε ὕστερα, τί ὄμορφα ποὺ ἔγιναν τὰ χεράκια σου!

Καὶ γιὰ νὰ τὰ ἰδῇ, ἡ μικρὴ Φούλα... πάει μπροστὰ στὸν καθρέφτη!

(Γεγονός) *Εὐστράτιος Παξινὸς*

***

Οἱ μικρὲς ποὺ βλέπουν μιὰ ζωγραφιὰ δυτῶν, ρωτοῦν τὸν ἀδελφό τους:

— Τί εἶναι αὐτοί;

— Αὐτοί!

— Καλά, τοὺς βλέπουμε, μὰ τί εἶναι;

Εὐζωνάκι

226ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΔΙΑ ΤΗΝ Β' ΕΞΑΜΗΝΙΑΝ ΤΟΥ 1926

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

Ὅσοι θέλουν νὰ λάβουν μέρος σ' αὐτὸ τὸν Διαγωνισμό, *πρέπει νὰ διαβάσουν μὲ προσοχὴ τὸ Ε' Κεφάλαιο τοῦ «Ὁδηγοῦ τῶν Συνδρομητῶν»* (ἀπὸ § 1 καὶ κατωτέρω, στὰ φύλλα 3 καὶ 4,) ὅπου θὰ ἰδοῦν ὅλους τοὺς ὅρους. Σ' αὐτοὺς δὲν ἔχω νὰ προσθέσω παρὰ ὅτι δέχομαι Συλλογὲς ἀπὸ σήμερα *ὡς τὶς 30 Ἰουνίου.*

Ὅσοι ἔχουν ἕτοιμες, ἂς τὶς ἀντιγράψουν καὶ ἂς μοῦ τὶς στείλουν ἀμέσως. Γιατὶ ἀπὸ τὶς Συλλογὲς ποὺ θὰ λάβω γι' αὐτὸ τὸν Διαγωνισμό, θἀρχίσω νὰ δημοσιεύω τὶς καλύτερες Ἀσκήσεις εὐθὺς ἀπὸ τὸ πρῶτο φύλλο τοῦ Ἰουνίου. Ἡ δημοσίευσῃ των θὰ ἀξακολουθήσῃ ὡς τὸ τέλος τῆς Β' Ἐξαμηνίας καὶ τοῦ ἔτους μας (30 Νοεμβρίου), καὶ σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ἄλλες Ἀσκήσεις δὲν θὰ εἶναι δεκτές. Οἱ νέοι μου φίλοι, ποὺ δὲν ἤξεραν τοὺς κανονισμοὺς καὶ μοῦ ἔστελναν ἀδίκως Ἀσκήσεις, ἂς ἰδοῦν ὅτι *μόνο τώρα* μποροῦν νὰ στείλουν μιὰ Συλλογή, σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ. Κι' ὡς τὶς 30 Ἰουνίου ποὺ πρέπει νὰ τὴ λάβω, ἔχουν καιρὸ δυὸ μῆνες νὰ ἐργασθοῦν καὶ νὰ καταρτίσουν μιὰ Συλλογὴ ὅπως πρέπει.

Θυμίζω ὅτι ἡ Συλλογὴ πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη *σὲ μεγάλο τετράδιο* κι' ἐπιμένω σ' αὐτὸ τὸν ὅρο, γιατὶ δὲν ἔξερετε πόσο μὲ δυσκολεύουν Συλλογὲς γραμμένες στενόχωρα, σὲ μικρὰ τετραδιάκια, ἢ σὲ φύλλα χαρτιοῦ δροφα, χωρὶς ξώφυλλο κτλ. Γι' αὐτὸ τέτοιες Συλλογὲς δὲν θὰ τὶς λαβαίνω καθόλου ὑπ' ὄψει, θὰ τὶς ἀποκλείω καὶ νὰ τὸ ξέρετε. Τὸ τετράδιο τῶν Ἀσκήσεων τὸ θέλω σὲ μεγάλο σχῆμα, — νά, ὅσο εἶναι ἁπανωκάτω τὸ φύλλο μας, — ραμμένο, μὲ ξώφυλλο, καθαρογραμμένο, ταχτικό. Κι' ἀπέξω νὰ γράψῃ: «Συλλογὴ Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ τάδε (ὄνομα, ψευδώνυμο, ἡλικία) διὰ τὸν 226ον Διαγωνισμόν.»

Θὰ σᾶς συστήσω ἀκόμα νὰ μὴν ἀποκλείετε ἀπὸ τὶς Συλλογές σας τὰ Φωνηεντόλιπα καὶ τὰ Ἐλλιποσύμφωνα. Οἱ καλοὶ συνθέτες περιφρονοῦν, φαίνεται, αὐτὰ τὰ εὔκολα τάχα εἴδη (ποὺ εἶναι ὅμως δυσκολότατα), κι' ἔτσι δὲν μπορῶ νὰ ἔχω γιὰ κάθε φύλλο καινούργια κι' ὡραῖα Φωνηεντόλιπα κι' Ἐλλιποσύμφωνα. — Ἐπίσης συσταίνω σ' ὅσους ἔξουν Γαλλικά, νὰ προσθέτουν πάντα καὶ μερικὲς Γαλλικὲς Ἀσκήσεις, εἴτε πρωτότυπες, εἴτε παρμένες ἀπὸ γαλλικὰ περιοδικά.

Γρήγορα θὰ δημοσιευθοῦν τὰ ποτελέσματα τοῦ περσινοῦ Διαγωνισμοῦ Ἀσκήσεων (218ου). Τὰ τοῦ τρέχοντος τῆς Α' Ἐξαμηνίας (223ου) θὰ δημοσιευθοῦν πολὺ ἀργότερα.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΑΛΗΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 3 Μαΐου 1926.

ΤΟ ΠΑΣΧΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἔλαβα καὶ φέτος ἕνα σωρὸ ὡραῖες πασχαλιάτικες κάρτες μ' ἕνα σωρὸ ὡραῖες εὐχές. Εὐχαριστῶ πολὺ τὰ καλὰ μου παιδιά ποὺ μὲ θυμήθηκαν καὶ χαίρω, — παρ' ὀλίγο νὰ πῶ λυποῦμαι, — ποὺ εἶναι τόσο πολλά, ὥστε νὰ μοῦ εἶναι ἀδύνατο νὰ τοὺς ἀνταποδώσω τὸ δῶρο. Καὶ τοῦ χρόνου νἆναι καλά, νὰ μὲ ξαναθυμηθοῦν.

Τὰ ἴδια κι' ἀπὸ τὸν κ. Φαίδωνα κι' ἀπ' ὅλους μου τοὺς συνεργάτες καὶ τὸ σπιτικό.

Μὲ ἀνακούφιση ἔλαβα τὸ γράμμα σου, *Ξανθὴ Νεράϊδα*. Ἀφοῦ ἤσουν ἄρρωστη κι' ἔλειπες τόσον καιρὸ ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, εἶσαι βέβαια δικαιολογημένη. Θὰ σὲ παρακαλέσω μόνο, ἐπειδὴ ὅλοι τώρα ἀπευθύνονται σὲ μένα, νὰ μὲ βγάλῃς ἀπ' αὐτὴ τὴ δύσκολη θέση καὶ νὰ τελειώσῃς τὴν ὑπόθεση στὴν προθεσμία ποὺ ὑπόσχεσαι σήμερα. Γιατὶ ἀλλοίμονο τί θὰ τραβήξω, ἂν περάσῃ κι' αὐτὴ καὶ δὲν ἔχει βγεῖ τὸ λαχεῖο! Θ' ἀναγκασθῶ νὰ τοὺς δώσω τὴ διεύθυνσή σου γιὰ νἀπευθύνονται τοὐλάχιστο σὲ σένα.

Ἀκοῦστε τί ἔπαθε ὁ *Δίακος*, ποὺ ἕνας φίλος του τοὔφαγε τ' αὐτιά καὶ τὸν ἔπεισε νὰ γραφτεῖ σ' ἕν' ἄλλο περιοδικό: «... Ἤρθε τὸ πρῶτο φύλλο. Κάτι σαχλαμάρες, ποὺ ἀπὸ κάθε διήγημα διαβάζα δυὸ-τρεῖς γραμμὲς καὶ τὸ ἄφηνα. Ἐπεβλήθηκα στὸν ἑαυτό μου καὶ διάβασα τὸ ἕνα του μυθιστόρημα. Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα, ἤρθε τὸ δεύτερο φύλλο. Ἄλλα εἶχα ξεχασει τὴ συνέχεια τοῦ πρώτου. Εἶπα λοιπὸν στὴν ὑπηρέτριά μας, ὅταν φέρνῃ φύλλο ὁ ταχυδρόμος, νὰ μὴ μοῦ τὸ δίνῃ, γιὰ νὰ μὴ τὸ βλέπω τοὐλάχιστο καὶ θυμᾶμαι τὰ λεπτὰ ποὺ ἔδωσα ἄδικα γιὰ τὴ συνδρομή. Δὲν τἄστελνα γιὰ τὸ μνημεῖο τοῦ Πολέμου νὰ πιάσουν τόπο;..» — Ὦ, πόσοι ἄλλοι τὴν ἔπαθαν ἔτσι!..

Ἔχω μπροστά μου καὶ τὰ δυὸ ὡραῖα γράμματά σου, *Βεατρίκη*. Δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πῶς δὲν σοῦ ἀπάντησα πρωτύτερα στὸ πρῶτο. Ἄ, εἴσθε πολὺ εὐτυχεῖς ποὺ ἔχετε τόσο κλοῦς καθηγητάς. Ἀπὸ τὸ δεύτερο, ἡ περιγραφὴ τῆς ἐκδρομῆς μοῦ ἄρεσε ξεχωριστά. Ἐλπίζω νὰ μὴν ἀργήσῃς νὰ μοῦ ξαναγράψῃς.

Ἔχεις πολὺ δίκιο, *Μηλολόνθη*. Ὁ τύπος *καινούργιος* εἶναι λαχθασμένος· τὸ γ πλεονάζει ἐντελῶς· κι' ὅπως γράφουμε *καθάριος, χέρια, ποδάρια*, ἔτσι καὶ *καινούριος, καινούρια* κ.λ. Ἐπίσης τὸ *ἔγεινα* δὲν ἔχει λόγο· *ἔγινα* θέλει, ὅπως *γίνεται*, νὰ *γίνῃ* κτλ. Ἀλλὰ ἐπειδή, βλέπεις, αὐτὰ δὲν ἐκανονίσθηκαν ἀκόμη καὶ κάθε συνεργάτης μου τὰ γράφει μὲ τὸν δικό του τρόπο, εἶναι λιγάκι δύσκολο — ἂν καὶ προσπαθῶ πολύ, — νὰ τὰ συμμορφώνω ὅλα ὅταν κάνω τὶς τυπογραφικὲς διορθώσεις. Ὅσο γιὰ τὸ *κοιτάζω - κυττάζω*, οἱ ἐπιστήμονες τῆς Δημοτικῆς θεωροῦν ὀρθότερο τὸν πρῶτο τύπο. Ἡ σύγχυση ποὺ λές μὲ τὸ ἄλλο *κοιτάζω* = βάζω στὴν κοίτη, στὸ κρεββάτι, δὲν εἶναι κανένα ἐμπόδιο, γιατὶ στὴν δημοτικὴ τέτοιο *κοιτάζω* δὲν μπορεῖ νὰ μετοχειρισθῇ κανείς. Τότε καὶ τὸ δημοτικὸ ἄρθρο *τοῖς* ἔπρεπε νὰ τὸ γράφουμε *τῆς* ἢ *τοῖς* γιὰ νὰ μὴ συγχέεται *τάχα* μὲ τὴν ἀρχαία ἀντωνυμία. — Ξαναστείλα τὶς λύσεις τοῦ 14, 15 καὶ 16.

Εὐχαρίστως, *Νάρκισσε*, θὰ πῶ ὅτι τὰ κομμάτια ἐκεῖνα, (πέντε μεταφράσεις) δὲν μοῦ τὰ ἔστειλες γιὰ τὴ Σελίδα, ἀλλ' ἁπλῶς γιὰ νὰ τὰ ἰδῶ ἂν κάνουν καὶ νὰ σοῦ πῶ. Γι' αὐτὸ ἤταν γραμμένα «σὲ τέτοια χάλια» — ἡ φράση εἶναι δική σου, — μὲ μολύβι κτλ. Ἐγὼ λοιπὸν τὸ ξέχασα καὶ σοῦ τἀπέρριψα, ὥστε ἔχεις δίκιο. Ἔχω ὅμως λιγάκι δίκιο κι' ἐγώ, γιατὶ ποῦ νὰ θυμοῦμαι, ἡ καϊμένη, μέσα σὲ τόσα κομμάτια ποὺ λαβαίνω, ποιό εἶναι γιὰ τὴ Σελίδα καὶ ποιό γιὰ νὰ τὸ διαβάσω ἁπλῶς. Γι' αὐτὸ παρακαλῶ καὶ σένα καὶ ὅλους, νὰ μοῦ γράφετε, ὄχι μόνο στὸ γράμμα σας, ἀλλὰ κι' ἀπάνω *στὸ ἴδιο, τὸ κομμάτι* γιὰ ποιὸ σκοπὸ τὸ στέλνετε. Ἔτσι δὲν εἶναι φόβος νὰ κάμω λάθος, Ἐπίσης, ποτὲ μὴ μοῦ γράφετε μὲ μολύβι. Μήπως καὶ γιὰ νὰ κρίνω ἁπλῶς ἕνα κομμάτι δὲν πρέπει νὰ τὸ διαβάσω; Κι' ἀφοῦ τὰ μάτια μου δὲν μὲ βοηθοῦν ὥστε νὰ διαβάζω *ἄσπρα* γράμματα, τί σημαίνει ἂν τὸ στέλνετε γιὰ τὴ Σελίδα ἢ γιὰ νὰ τὸ ἰδῶ ἁπλῶς; Καὶ στὴ μιὰ καὶ στὴν ἄλλη περίπτωση, ἐγὼ δὲν θὰ μπορέσω νὰ τὸ διαβάσω.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Φιλόσοφος, Νεφελώδης Ψυχή, Ἔνδοξος Ἕλλην, Λυκόσκυλος, Δέων, Ἄστρη Πασχαλιά* καὶ *Ἑρμῆς τῆς Ἄνδρου*. — Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες των καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά των λόγια. Θὰ τοὺς ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο, γιατὶ αὐτὸ τὸ φύλλο, ἐξαιτίας τῶν ἑορτῶν, τυπώνεται βιαστικὰ καὶ δὲν προφταίνω.

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Νὰ ἡ Ζωή» τῆς *Αἱματοβαμμένης Δόξας*. Αὐτὴ εἶναι ἡ Ζωή; Δὲν τὸ πιστεύω. Ἔτσι τουλάχιστο ποὺ εἶναι γραμμένη, δὲν φαίνεται. — «Στὴ βρύση» τοῦ *Ἐλεύθερου Πουλιοῦ*. Μοῦ φάνηκε πολὺ παζό. Γιὰ παιδιὰ μάλιστα, ἡ βρύση ἔπρεπε νἆναι κἄτι πιὸ ποιητικὸ παρὰ τὸ κέντρο τῶν κουτσομπόλιδων τοῦ χωριοῦ... Τὸ γράφιμο ὅμως ἄρκατα καλὸ κι' ἀπὸ τὸ *Ἐλεύθερο Πουλὶ* περιμένω κἄτι καταλληλότερο. — «Γιὰ τὴ γιορτὴ τοῦ μπαμπᾶ» τῆς *Δάλιας*. Φυσικά, κρίνω μόνο τὴ μετάφρασῃ, γιατὶ τὸ γαλλικὸ διηγηματάκι φαίνεται νἆναι ὄμορφο. Δυστυχῶς ἡ ὀμορφιά του δὲν διατηρεῖται. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, ἑλληνικά, δὲν ἔχει ὄφος, οὔτε χάρη. Ἡ κατασκευὴ τῶν περιόδων εἶναι πολὺ ἄτεχνη, ἀκαλαίσθητη, κι' οἱ λέξεις ἀκόμα ὄχι τόσο καλὰ διαλεγμένες. Τέλος, γιὰ νὰ δημοσιευθῇ, θέλει διόρθωμα γενναῖο. — «Ὁ Ἐπαρχιώτης» τοῦ *Δοσεροῦ Δουλουδιαοῦ*. Αὐτὸ δὲν εἶναι παρὰ ἕνα Παιδικὸ Πνεῦμα. Καὶ τόδωσα στὸν *Ἀναγνώστη* νὰ τὸ γράψῃ. — «Σὰν τὸ λουλούδι» τῆς *Μικρῆς Ἐπαρχιώτισσας*. Τρυφερὸ ἄλλα κι' αὐτὸ ἄτεχνα γραμμένο. Πολλὲς περιττὲς λέξεις, καὶ συχνὰ ξαναγυρίζουν οἱ ἴδιες. Πρὸς τὸ τέλος γίνεται κάπως καλύτερο. Ἀλλὰ δὲν ἀρκεῖ. — «Ἡ μάννα» τοῦ *Ἀγγέλου*. Στίχοι ἀτεχνότατοι. — «Στὸ βαπόρι» τοῦ *Σουϊτάγκη*. Νόστιμο κι' ἀρκετὰ καλογραμμένο. Ἀλλὰ στὴν ἀρχὴ ἔχει μεγάλη φλυαρία. Ὅλα ἐκεῖνα, ποὺ τὸ κάνουν καὶ τόσο μεγάλο, εἶναι περιττά. Παρακαλῶ τὸν *Σουϊτάγκη* νὰ τὸ ξαναγράψῃ συντομότερο, ἀφίνοντας μόνο τἀπαραίτητα. Καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλῃ. — Ἐδιάβασα κι' ἄλλα ποὺ θἀπορριφθοῦν, ἀλλὰ γι' αὐτὰ θὰ μιλήσω στὸ ἐρχόμενο.

Ἐγκ

τετρ. Μ. Μυστικῶν δὲν ἔλαβα·) ***Γλυκὸ Χαμόγελο*** καὶ ***Κέλλερμαν*** (σᾶς παραπέμπω στὴ Μ. Ἀγγελία ποὺ δημοσιεύει σήμερα ἡ ***Σανθὴ Νεράϊδα***·) ***Λεονάρδον Παδοβάνην*** (ἐντελῶς ἀκατάλληλο γιὰ τὸ περιοδικό μας·) ***Οὐράνιον Τόξον*** (σοῦ ἔστειλα δύο βιβλία· σιγὰ-σιγὰ θὰ τυπωθοῦν κι' αὐτὰ ὅλα· ὅταν ἔχῃς «Διάπλασιν», ἄλλο περιοδικὸ εἶναι περιττό· ὁ κ. Π. εἶναι θεῖος τῆς κυρίας Ξ.) ***Θάλειαν Χρηστίδου*** (ἔστειλα· πῆς στὴ φίλη σου ὅτι τὸ «Τυχεροὶ καὶ Ἄτυχοι» θὰ τυπωθῇ ἀργότερα καί, ἐπειδὴ εἶναι λίγο μικρότερο, θὰ τιμᾶται ἴσως μόνο 25·) ***Δαφνοστεφῆ Ὀλυμπιονίκην*** (λησμόνησα νὰ σοῦ πῶ προχθὲς ὅτι ὄχι, ἡ Ε. Π. δὲν εἶναι·) ***Μικρὸν Καλλιτέχνην*** (ὄχι, τέτοιο βιβλίο δὲν ξέρω· ἴσως θὰ σοῦ ἄρεσε ἡ «Ἐξερεύνησις τῆς Ἀφρικῆς» ἀπὸ τὸν Στάνλεϋ, ἀλλὰ εἶναι παλιὸ κι' ἀμφιβάλλω ἂν θὰ βρῇς στὰ βιβλιοπωλεῖα·) ***Συρκοῦφ*** (χαίρω πολὺ· ὡραῖο τὸ πρῶτο σου γράμμα· ἔτσι νὰ μοῦ γράφῃς πάντα καὶ νὰ μοῦ τὰ λὲς ὅλα· γιὰ Διαγωνισμό, τί νὰ σοῦ πῶ; κάμε νανένα ἀπ' αὐτοὺς ποὺ κάνουν κι' οἱ ἄλλοι·) ***Λέανδρον Ζωγράφον*** (εὐχαριστῶ ποὺ μὲ ξαναθυμήθηκες καὶ γιὰ ὅλα ὅσα γράφεις· σοῦ ἔστειλα τὸν Δ' τοῦ «Π. Θεάτρου»·) ***Κλαίρην*** (24 τετρ. ἔστειλα· ἀγγελίαν δὲν ἔλαβα·) ***Μαραμένο Γαρύφαλο*** (ἔστειλα· εὐχαριστῶ καὶ πάλι γιὰ τὶς φροντίδες στὴν ἐρώτησή σου ναί·) ***Δέσποιναν Ἀντωνιάδου*** (εὐχαριστῶ καὶ χαίρω πολὺ ποὺ θὰ πάρῃς ψευδώνυμο καὶ θὰ μοῦ γράψῃς τακτικά·) ***Ρόδον τῆς Ἐρήμου*** (ἂς ἐλπίσω πῶς θᾶσαι πιὸ σταθερὴ τώρα ποὺ καταλαβαίνεις· ἔστειλα 6 τετρ.·) ***Π. Φ.*** (δὲν ξέρω γιὰ ποιὰ ἀγγελία λές· ἂν δὲν ἐδημοσιεύθη, δὲν τὴν ἔλαβα· τὸ ἀπόσπασμα ποὺ μοῦ ἔστειλες, ἀρκετὰ καλό· μπορεῖς νὰ γράψῃς καὶ γιὰ τὴ Σελίδα·) ***Ἄνθρωπον*** (τὰ περιμένω·) ***Καστανὴν*** (ἔστειλα Β' «Π. Θεάτρου»· χαίρω ποὺ ἔγινες καλά· ὦ, πολὺ καλὰ θυμοῦμαι τὴν ἀδελφή σου τὴν παλιά μου φίλη·) ***Ἀσύην Ἠλιοπερίχυτον*** (θὰ τὰ ἐξετάσω καὶ θὰ σοῦ πῶ στὸ ἐρχόμενο·) ***Ἀνδρομέδαν*** (ἔλαβα· εὐχαριστῶ·) ***Δροσερὸ Λουλούδι*** (ἔστειλα·) ***Τίναν Χρυσάκη, Μικρὸν Ἀθηναῖον*** κτλ. κτλ.

Ἀννίβαν Καρχηδόνιον, Ἄν. Θρῶπον, Ἰωάν. Κισκήραν, Κελαϊδιστραν, Γλυκειὰν Ἀνάμνησιν, Φιλόσοφην, Νάρκισσον, Μηλολόνθην, Πανταχοῦ Παρών, Ἄλκην Φλώριαν, Δέλιαν (Παιδ. Πνεύματα καὶ κομμάτια σας διὰ τὴν Σ. Σ. Σ. ἔλαβα καὶ θὰ τὰ διαβάσω μὲ τὴ σειρά των.)

Εἰς ὅσους ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν ***30 Ἀπριλίου***, θὰ ἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ ***συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.***

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Ὅσοι ἔλησε ἡ συνδρομή των, ὀφείλουν νὰ τὴν ἀνανεώσουν τὸ ταχύτερον.

Ὅσοι δὲν ἔστειλαν τὸ ὑπόλοιπον τῆς συνδρομῆς τοῦ προηγουμένου ἔτους, παρακαλοῦνται νὰ τὸ στείλουν.

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν μέρος εἰς τὴν κίνησιν, πρέπει νὰ στείλουν δρ. 10 διὰ νὰ πάρουν ψευδώνυμον καὶ νὰ προτείνουν δύο-τρία τῆς ἀρεσκείας των πρὸς ἐκλογήν.

Διὰ τὸ Μνημεῖον τοῦ Πολέμου δεκτὴ κάθε προσφορά, καὶ ἡ μικροτέρα.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 225 Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 8 Ἰουλίου.)

337. Λεξίγριφος

Δυὸ προθέσεις ἕνα ἄρθρο
Μισ' στὴ μέση του τὸ βάνουν
Καὶ γιορτὴ τῆς Παναγίας
Ἀπροσδόκητα μᾶς κάνουν.

Ἀττικὴ Αὐγή

338. Λεξίγριφος ἐκ Μεταγραμματισμοῦ

Δημαγωγὸς περίφημος
Ἕνα του γράμμα ἀλλάζει
Καὶ βασιλέα γνωστότατο
Μ' αὐτὸ παρουσιάζει
Ποὺ ἂν κι' αὐτὸς μὲ πρόθεση
Δισύλλαβη ἐνωθῇ,
Ἕνας ἀρχαῖος λυρικὸς
Εὐθὺς θἀναστηθῇ

Αἱματοβαμμένη Δόξα

339. Στοιχειστονόγριφος

Νησὶ κάποιο στὸ Αἰγαῖο
Πολυθρύλητο κι' ὡραῖο.
Ἂν τὸ ἀποκεφαλίσῃς
Καὶ τὸν τόνο του κινήσῃς,
Πάνω του θὰ περπατήσῃς.

Μικρὸς Πυγμάχος

340. Μεταγραμματισμὸς

Βγάζω Ρῶ καὶ βάζω Βῆτα
Κι' ἀπὸ ἕνα ἱστορικὸ
Πρόσωπο, σοῦ κάνω, κοίτα!
Σχῆμα γεωμετρικό.

Βιολέττα

341. Αἴνιγμα

Στὸν οὐρανὸ τὴ νύχτα
Θὰ ἰδῇς τὸ ἀρσενικό μου.
Καὶ πάλι ἀρχὴ τῆς νύχτας
Εἶναι τὸ θηλυκό μου.

Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης

342. Ἀρχαῖον Αἴνιγμα

Κλέπται εἰσῆλθον εἰς πόλιν διὰ νὰ κλέψουν· καὶ ἡ μὲν πόλις διέφυγεν ἐκ τῶν παραθύρων, οἱ κάτοικοι ὅμως αὐτῆς συνελήφθησαν. Τίς ἡ πόλις, τίνες οἱ κλέπται καὶ τίνες οἱ κάτοικοι;

Ξανθὴ Νεράϊδα

343. Κρυπτογραφικὸν

12345 6 = Μουσικὸς
21316 = Ἰχθὺς
312456 = Φέρει
45216 = Ἄνεμος
5316 = Τρόπος
61316 = Πολυμαθὴς

Λίβιος

344-348. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις: ***κῦμα, ράπτω, ψωμᾶς, χυμός, Μαρία.***

Συρανὼ

349. Μεταμορφώσεις

Ὁ ***Χρόνης***, διὰ πέντε μεταμορφώσεων, νὰ γίνει ***Ἐρρῖκος***.

(Σημ. Εἰς τὰς Μεταμορφώσεις τὰ διπλᾶ ρρ, σσ, ττ κτλ. θεωροῦνται ὡς ἕν.)

Τρελλὸς Ἀέρας

350. Ποικίλη Ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθεξῆς, ἀποτελοῦν φυσικὸν φαινόμενον (κίνησιν ἀέρος·)

1, Δένδρον διακοσμητικόν· 2, Ἀρχαῖος λυρικός· 3, Θηβαῖος βασιλόπαις· 4, Πολύτιμος λίθος· 5, Μέγας ποιητής· 6, Θήκη ξίφους.

Αἰακός

351. Φωνηεντόλιπον

στν-δ

Γλυκεὶα Ἀνάμνησις

352. Γρῖφος

	π		λουλουδιοῦ	λοῦ		
			λουλουδιοῦ	λοῦ		αὐ
π		π	λοῦ	λοῦ	αὐ	αὐ
	ψχ		λοῦ	λοῦ	ς	τοῦ
π		π	λοῦ	λοῦ	αὐ	αὐ
	π		λοῦ	λοῦ		αὐ

Ἐλεύθερος Θρᾴξ

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

353. Charade

Mon un est un métal
d'un usage commun;
Mon deux lit dans les cieux
de son regard savant.

Produit des longs efforts
d'un austère labeur,
Mon tout, soyez en sûr,
se palpe avec bonheur.

Ἠλιογέννητη

354. Cinéma-Rebus

Δέκα, φαιδρός, φωλεά, δριμύς, ἐκεῖ, κηλίς.

Θάουσθῇ τόνομα μεσαιωνικοῦ ἥρωος.

Ξάνθιππος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 8

106. Ἀρταξέρξης (Ἄρτα, Σέρξης).—107. Διώνη (δύο νῖ).—108. Κῶς-Ἠώς.—109. Θράκη-Θήρα (κ).—110. Καλὸς-κάλος.

111. ΔΑΚΙΑ 112. ΜΗ ΚΡΙΝΕΤΕ
ΑΙΑΣ ΙΝΑ ΜΗ ΚΡΙΟΗ-
ΚΑΙ ΤΕΜΗλον, ΚΡΙός,
ΙΣ ΝΕρων, ΤΕΓον,
Α ΑνΝΑ,κόΜΗ,ΚΡΙνος, ΘΗρα, ΤΕλος). —113. ΠΑΡΥΣΑΤΙΣ (ΠΑξοί, ΡΥπος, ΣΑρισσα, ΤΙΣσαφέρνης.) —114. Εὖ τὸ σῶμα ἔχειν καὶ τὴν ψυχήν.—115. ***Ὁ ὕπνος πάσης νόσου ἔγεια ἐστί.*** (ὁ ὕπνος πᾶς, εἰς νο σου, ἡ γῆ, α ἐς τί.)—116. Ἀλεποῦ (ἀ Γέρουξ.) — 117. RHIN (Racine, Hymètte, Isabelle, Nice).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως **10** τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλὸ στοιχεῖο δρ. **8** (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν **10** λέξεων **60** λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχὺ δὲ στοιχεῖο λεπτὰ **70** καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. **1**.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. **3**.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΣΤ'—335)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, γλυκεὶὰ θύμησι θἆναι ἡ φίλησις σας γιὰ μένα. «Ἀθηναϊκὴ Συντροφιά», δὲν πήρατε καμμιὰ μου καρτούλα;

ΦΙΛΟΣΟΦΗ

(ΚΣΤ'—336)

Προτοιμαίνοντας στὴν κίνησι τῆς ἀγαπημένης ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ χαιρετῶ ὅλα τὰ διαπλασόπουλα καὶ διαπλασοπούλες.

ΣΥΡΚΟΥΦ

(ΚΣΤ'—337)

Ὁλόθερμα ψηφίζω τὸ ψευδώνυμο ΑΙΜΑΤΟ ΒΑΜΜΕΝΗ ΔΟΞΑ. Παιδιά! ὅλοι αὐτὸ ψηφίστε.

Ἠλεκτρικὸ

(ΚΣΤ'—338)

Ἀναρρώσασα μετὰ τετράμηνον ἀσθένειαν, χαιρετῶ τοὺς φίλους μου, δηλοῦσα προσέτι ὅτι ἡ κλήρωσις τοῦ λαχείου μου θὰ γίνῃ μετὰ παρέλευσιν μηνός.

Ξανθὴ Νεράϊδα

(ΚΣΤ'—339)

ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, δὲν ἀπαντῶ εἰς τὰς ὅδρεις τῶν «Παλιάτσων», γιατὶ ἐγὼ μὲ μπάμπηδες δὲν πιάνουμαι, γιατὶ σιχαίνομαι τὰ κλάμματα!!!

ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

(ΚΣΤ'—340)

ΜΕΓΑΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΓΡΑΦΩΝ ΚΑΡΤΩΝ ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΩΝ

Προκηρύσσω διαγωνισμὸν ἀγράφων καρτῶν γελοιογραφιῶν· Προθεσμία τριακοντάμερος. Βραβεῖα 5 (ἐκλεκτὰ βιβλία). Συμμετοχὴ μονόδραχμος. Δίσις: Ἀτλαντα Λαμπρινόπουλον, Ἁγίου Μάρκου 11, Ἀθήνας.

ΚΙΚΕΡΩΝ

(ΚΣΤ'—341)

ΦΛΟΓΙΤΣΑ, πρόσεξε μὴ τὴν πάθεις τώρα ποὺ δὲν ξεφίνησα.

Ρόδον τῆς Ἐρήμου

(ΚΣΤ'—342)

Ἀδέλφια μου, ψηφίστε τὰ ψευδώνυμα **Χρυσὴ Καρδιὰ** καὶ **Γλυκὸ Χαμόγελο.**

Ρόδον τῆς Ἐρήμου

(ΚΣΤ'—343)

ΟΓΙΟΥΛΗΣ ΑΝΘΗΣ. λυπᾶται πολύ, μὰ δὲν ἔχει μικρὰ μυστικά. Εὐχαριστεῖ τοὺς φίλους του ποὺ θελήσαν ἢ θέλουν νὰ τοῦ ζητήσουν.

(ΚΣΤ'—344)

Θέμος Μιράντας: Μανωλόπουλος, Γνωστή: Ἄγνωστη: Μανούσαν, Ἱππότης τῆς Μάλτας: Γεωργόπουλος, Φάουστ: Τάσσοπούλου, Μαρία Ἀντουανέττα: Μανούσου, Διαβολόπαιδο: Μανωλόπολος, Πάει ὁ «Ἄρης»! Βρέστε με τίμια ὁ: **Προδότης**

(ΚΣΤ'—345)

Τί λές, Ρόδον τῆς Ἐρήμου, δὲν εἶσαι ἡ Σοφία Ἐγγλεζέλη;

Φλογίτσα

(ΚΣΤ'—346)

Βρὲ Κόλακες, γιατὶ γίνατε «Βρυκόλακες»; Νομίσατε πως θὰ διαφύγετε τοὺς "ΑΦΑΝΕΙΣ"!

(ΚΣΤ'—347)

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ—Κίμα-Κονταρίνη. Γιὰ νὰ μάθετε νὰ κυνηγᾶτε τοὺς "ΑΦΑΝΕΙΣ".

(ΚΣΤ'—348)

Ζητοῦμεν ἀντιπροσώπους εἰς ἐπαρχίας καὶ νήσους. Γράφατε: «ΑΦΑΝΕΙΣ», Τ. Θ. Β. 78, Λευκωσίαν Κύπρου.

(ΚΣΤ'—349)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

Ὁ Σύλλογος τῶν Παλιάτσων εὐχεται εἰς τὸν ἑορτάζοντα Πρόεδρόν του Γεώργιον ἔτη πολλὰ καὶ εὐτυχῆ.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

(ΚΣΤ'—350)

Ἀλληλογραφοῦμεν καὶ ἀνταλλάσσομεν Μ. Μ. μὲ μέλη Συλλόγου «Γλυκειὲς Ἐλληνοπούλες». Ἐρώτατε: Λουδοβ. Ἀντουάν, Poste-Restante Σέρρας.

Λουδοβίκος, Ἀντουανέττα

(ΚΣΤ'—351)

Πριγκίπισσα τῆς Εὐρώπης, ἐνα σὸν τετραδάκι θὰ εἶναι γιὰ μένα μιὰ ἀξέχαστη ἀνάμνησις.

Ἀντουανέττα

(ΚΣΤ'—352)

Μυγχάουζεν. Ρούτα, Βράχε, Θάλεια, Χλόη, Ἰάσων, Ἰωγένη, Ἄγγελε, Ἀριωμαρί, Νιρβάνα, Σμουνιοπούλα, Μικρὴ Λόρδε, Ἀνταλλάσσουμε Μ. Μ. μέσον Διαπλάσεως.

Λίβιος, Πολύβιος

ΤΥΠΟΙΣ ΞΕΝ. Ε. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 10, ΑΘΗΝΑΙ